

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَّهُمْ

عربی، زبان قرآن (۳)

رشته های علوم تجربی - ریاضی و فیزیک

پایه دوازدهم

دوره دوم متوسطه

عربی دوازدهم

تجربی و ریاضی

کتاب سال ۹۸ - ۹۹

تهیه و تالیف

مهندس حسین خلیلی

۰۹۱۰ ۹۳۰ ۱۰ ۱۹

بهار ۹۹

عربی دوازدهم

آل درس الأول

۱

المسجد الجامع في مدينة دلهي في الهند.

﴿...أَقِمْ وَجْهَكَ لِلّدِينِ حَنِيفًا﴾

یوں: ۱۰۵

با یکتاپرستی به دین روی آور.

تهیه و تدوین
مهندس حسین خلیلی

﴿... أَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا﴾ يوْنُس: ١٠٥

با یکتا پرستی به دین روی بیاور

الَّتَّدِيْنُ فِطْرِيُّ فِي الْإِنْسَانِ. وَ التَّارِيْخُ يَقُولُ لَنَا:

دِيْنَدَارِي در انسان ذاتی است و تاریخ به ما می‌گوید

لا شَعْبَ مِنْ شُعُوبِ الْأَرْضِ إِلَّا وَ كَانَ لَهُ دِيْنٌ وَ طَرِيقَةٌ لِلْعِبَادَةِ.

هیچ نسلی از مردم زمین نیست مگر اینکه دینی و روشی برای عبادت داشته است.

فَالْآثَارُ الْقَدِيمَةُ الَّتِي اكْتَشَفَهَا الْإِنْسَانُ، وَ الْحَضَارَاتُ الَّتِي عَرَفَهَا مِنْ خِلَالِ آثار باستانی‌ای که انسان آنها را کشف کرده، و تمدن‌هایی که آنها را از میان

الْكِتَابَاتِ وَ النُّقُوشِ وَ الرُّسُومِ وَ التَّمَاثِيلِ، تُؤَكِّدُ اهْتِمَامَ الْإِنْسَانِ بِالدِّينِ وَ تَدُلُّ كَتِيبَهَا وَ كَنْدَهُ كَارِيَهَا وَ نَقَاشِيهَا وَ مجْسَمَهَا شَناختَهُ، بِهِ تَوَجَّهُ انسان بِهِ دِيْنٌ تَاكِيدٌ مِنْ كَنْدَهُ وَ نَشَانٍ مِنْهُنَّدَهُ عَلَى أَنَّهُ فِطْرِيٌّ فِي وُجُودِهِ؛ وَلِكِنَّ عِبَادَاتِهِ وَ شَعَائِرِهِ كَائِنَتْ خُرَافِيَّةً؛ مِثْلُ تَعَدُّدِ

که آن (دین) در وجود او (انسان) ذاتی است؛ ولی (نحوه) عبادات و آیین‌های اوی خرافی است؛ مانند متعدد بودن

الْأَلِهَةِ وَ تَقْدِيمِ الْقَرَابِينَ لَهَا لِكَسْبِ رِضاَهَا وَ تَجْنِبِ شَرَّهَا. وَ ازْدَادَتْ هَذِهِ خدایان و پیشکش کردن قربانی‌ها برای به دست آوردن رضایت آن خدایان و دوری از بدی‌ها. و زیاد شد این

الْخُرَافَاتُ فِي أَدِيَانِ النَّاسِ عَلَى مَرْءَ الْعُصُورِ. وَلِكِنَّ اللَّهَ تَبارَكَ وَ تَعَالَى لَمْ يَتْرُكَ خرافات در دین‌های مردم در طول زمان. ولی خداوند تبارک و تعالی، تنها نگذاشت

النَّاسَ عَلَى هَذِهِ الْحَالَةِ؛ فَقَدْ قَالَ فِي كِتَابِهِ الْكَرِيمِ:
مردم را در این حال. پس در کتاب کریم خود فرموده است:

﴿أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدِّيًّا﴾ آليات: ٣٦

آیا انسان می‌پندارد که بیهوده رها می‌شود؟

لِذِلِكَ أَرْسَلَ إِلَيْهِمُ الْأَنْبِيَاءَ لِيُبَيِّنُوا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ وَ الدِّينَ الْحَقِّ.

برای همین به سوی آنها فرستادگانی فرستاد تا راه درست و دین حق را برای آنها روشن کنند.

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

وَ قَدْ حَدَّثَنَا الْقُرآنُ الْكَرِيمُ عَنْ سِيرَةِ الْأَنْبِياءِ عَلَيْهِمُ الْأَكْثَرُ وَ صِرَاطِهِمْ مَعَ أَقْوَامِهِمُ الْكَافِرِينَ.
وَ قَرآنٌ كريمٌ در مورد شیوه زندگی پیامبران و درگیری‌شان با اقوام کافر خود با ما سخن گفته است.

وَ لِنَذَكُرْ مَثَلًا إِبْرَاهِيمَ الْخَلِيلَ الَّذِي حَاوَلَ أَنْ يُنْقِدَ قَوْمَهُ مِنْ عِبَادَةِ الْأَصْنَامِ.
و باید به عنوان مثال از ابراهیم خلیل که تلاش میکرد قومش را از عبادت بت‌ها برهاند، یاد کنیم.

فَفِي أَحَدِ الْأَعِيادِ لَمَّا خَرَجَ قَوْمُهُ مِنْ مَدِينَتِهِمْ، بَقِيَ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ وَحِيدًا، فَحَمَلَ
پس در یکی از عیدها، زمانی که قوم او از شهرشان خارج شد، ابراهیم به تنها ی ماند و برداشت

فَأَسَا، وَ كَسَرَ جَمِيعَ الْأَصْنَامِ فِي الْمَعْبِدِ إِلَّا الصَّنَمَ الْكَبِيرَ، ثُمَّ عَلَقَ الْفَأْسَ عَلَى كَتْفِهِ
تبیری را و همهی بت‌های موجود در عبادت‌گاه را شکست مگر بت بزرگ را، سپس تبر را بر شانه‌ی بت بزرگ آویزان
کرد

وَ تَرَكَ الْمَعْبَدَ.

و عبادت‌گاه را ترک کرد

وَ لَمَّا رَجَعَ النَّاسُ، شاهَدُوا أَصْنَامَهُمْ مُكَسَّرَةً، وَ ظَنَّوا أَنَّ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ هُوَ الْفَاعِلُ،
زمانی که مردم برگشتند و بت‌ها را شکسته شده مشاهده کردند، و گمان بردنند که ابراهیم مرتکب این کار شده

فَأَخْضَرَهُ لِلْمُحاكَمَةِ وَ سَالَوْهُ:

پس برای محکمه آوردن و از او پرسیدند:

﴿... أَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِآلَّهِتَنَا يَا إِبْرَاهِيمُ﴾ آل‌نبیاء: ٦٣

آیا تو این کار را با خدایان ما انجام دادی ای ابراهیم؟

فَأَجَابَهُمْ: لِمَ تَسْأَلُونِي؟! إِسْأَلُوا الصَّنَمَ الْكَبِيرَ.

پس به آنها جواب داد که از چرا از من می‌پرسید؟ از بت بزرگ بپرسید.

بَدَا الْقَوْمُ يَتَهَامِسُونَ: «إِنَّ الصَّنَمَ لَا يَتَكَلَّمُ؛ إِنَّمَا يَقْصِدُ إِبْرَاهِيمُ الْإِسْتِهْزَاءَ بِأَصْنَامِنَا». مردم شروع به پچ پچ کردند: " همانا بت سخن نمی‌گوید؛ قصد ابراهیم تنها مسخره کردن بت‌های ما است"

و هُنَا ﴿قَالُوا حَرَّقُوهُ وَ ائْصُرُوا آلَّهَتَكُم﴾ آل‌نبیاء: ٦٨

و اینجا بود که گفتند " او را آتش بزنید و خدایان تان را یاری کنید

فَقَدَّفُوهُ فِي التَّارِ، فَأَنْقَذَهُ اللَّهُ مِنْهَا.

پس او را در آتش انداختند و خداوند از آن(آتش) نجاتش داد.

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

- ١- كان الهدف من تقديم القرابين لِلَّهِ كسب رضاها و تجنب شرها.
- ✗ ٢- علق إبراهيم على الفاس على كتف أصغر الأصنام.
- ✗ ٣- لم يكن لبعض الشعوب دين أو طريقة للعبادة.
- ✓ ٤- الآثار القديمة تؤكد اهتمام الإنسان بالدين.
- ✓ ٥- إن التدين فطري في الإنسان.
- ✓ ٦- لا يترك الله الإنسان سدى.

إِخْتِيرْ نَفْسَكَ (١): ترجم هاتين الآيتين الكريمتين.

- ١- ﴿فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكُنُوكُمْ كُنُثُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ الرّوم : ٥٦
 پس این روز رستاخیز است
 ولی شما نمیدانستید
- ٢- ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفَّاً كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ﴾ الصّاف : ٤
 همانا خداوند کسانی را که در راه او صفت در صفات چنان که ساختمان
 استوار هستند میجنگند، دوست دارد

إِخْتِيرْ نَفْسَكَ (٢): تَرِجمَ هَذِهِ الْأَحَادِيثَ حَسَبَ قَواعِدِ الدِّرْسِ.

۱- لَا خَيْرٌ فِي قَوْلٍ إِلَّا مَعَ الْفِعْلِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

هیچ خیری در حرف زدن نیست مگر همراه با عمل باشد

۲- لَا جِهَادَ كِجَهَادِ التَّفْسِ. أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ

هیچ جهادی مانند جهاد با نفس نیست

۳- لَا لِبَاسَ أَجْمَلُ مِنَ الْعَافِيَةِ. أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ

هیچ لباسی زیباتر از سلامتی نیست

۴- لَا فَقْرَ كَالْجَهْلِ وَلَا مِيرَاثَ كَالْأَدَبِ. أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ

هیچ فقری مانند نادانی و هیچ میراثی مانند ادب نیست

۵- لَا سُوءَ أَسْوَأُ مِنَ الْكَذِبِ. أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ

هیچ بدی ای بدتر از دروغ نیست

إِخْتِيرْ نَفْسَكَ (٣): إِمْلَأِ الْفَرَاغَ فِي مَا يَلِيٌّ، ثُمَّ عَيِّنْ نَوْعَ «لَا» فِيهِ.

۱- **وَلَا تَسْبُوا الَّذِينَ يَذْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسْبُوا اللَّهَ ...** الآيات: ١٠٨-١٠٩

و کسانی را که به جای خدا فرا می خوانند **دشنام ندهید** زیرا که به خدا دشنام دهنند...

۲- **وَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ...** یوئیس: ٦٥ **لا نهی**

ناراحت نکند عزت برای گفتارشان تو را خداست.

۳- **... هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ...** آلمُر: ٩ **لا نفی**

آیا کسانی که می دانند و کسانی که **نمیدانند** برابرند؟

۴- **... رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ ...** البقرة: ٢٨٦ **لا نهی**

پروردگار، آنچه توانش را هیچ نداریم بر ما **تحميل نکن**

۵- **لَا يَرْحُمُ اللَّهُ مَنْ لَا يَرْحَمُ النَّاسَ.** رَسُولُ اللَّهِ ﷺ **لا نفی**

خدا رحم نمی کند به کسی که به مردم **رحم نکند**.

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

الفَأْسُ : تِبْرٌ

١- آللَّهُ ذَاتُ يَدٍ مِنَ الْخَشَبِ وَ سِنٌ عَرِيقَةٌ مِنَ الْحَدِيدِ يُقْطَعُ بِهَا:

وسيله‌ای که دسته‌ای از چوب و دندانی عریض از آهن دارد که از آن برای قطع کردن استفاده می‌کند.

الصَّنَمُ: بَتْ

٢- تِمْثَالٌ مِنْ حَجَرٍ أَوْ خَشَبٍ أَوْ حَدِيدٍ يُعْبَدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ:

مجسمه‌ای از چوب یا آهن به غیر از خدا که پرستیده می‌شود

الكِتْفُ: شَانِهٖ

٣- عُضُوٌ مِنْ أَعْضَاءِ الْجِسْمِ يَقْعُدُ عَلَى الْجِذْعِ:

عضوی از اعضای بدن که بالای تنے قرار می‌گیرد

الحنيف: يَكْتَابِرْسْتُ

٤- الْتَّارُكُ لِلْبَاطِلِ وَ الْمُتَمَاهِلُ إِلَى الدِّينِ الْحَقِّ:

ترک کننده‌ای باطل و روی آورنده به دین حق

بدؤوا يتَهَامُونَ:

٥- إِنَّهُمْ بَدَؤُوا يَتَكَلَّمُونَ بِكَلَامٍ خَفِيًّا:

آنها شروع به سخن گفتن نهانی کردند

شرع به پچیج کردند

الثَّمَرِينُ الثَّانِيُّ: تَرْجِيمُ الْعِبَاراتِ التَّالِيَّةِ، ثُمَّ عَيْنُ الْحَرْفِ الْمُشَبَّهِ بِالْفِعْلِ، وَ لَا النَّافِيَّةُ لِلْجِنْسِ.

١- **﴿قَيْلٌ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَالَّيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ بِمَا عَفَرَ لِي رَبِّي وَ جَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ﴾** نیس: ٣٦ و ٣٧

به او گفته شد: وارد بهشت بشو، گفت ایکاشن قوم من میدانستند آنچه را که پروردگارم برای من آمرزیده و مرا از گرامی شده گان قرار داده است

٢- **﴿... لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا ...﴾** التوبه: ٤٠

نَارَاحَتْ نِبَاشْ هَمَانَا خَدَا بَا مَا سَتْ

نَفِي جِنْسٍ ٣- **﴿... لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ...﴾** الصافات: ٣٥

هِيجْ خَدَائِي بِغَيْرِ إِلَهٍ نِيَسْتَ

نَفِي جِنْسٍ ٤- **﴿لَا دِينَ لِمَنْ لَا عَهْدَ لَهُ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ﴾**

هِيجْ دِينِي نَدارَدْ كَسِي كَهْ تَعْهَدْ بِهِ عَهْدَشْ نَدارَدْ

حِرفٌ مشَبَّهٌ ٥- **﴿إِنَّ مِنَ السُّنَّةَ أَنْ يَخْرُجَ الرَّجُلُ مَعَ ضَيْفِهِ إِلَى بَابِ الدَّارِ﴾** رسول اللہ ﷺ

همانا درست و آیین است که مرد با مهمان خود تادر خانه برود

١- قَيْلٌ: گفته شد (قال: گفت) ٢- الدَّار: خانه

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

أ. إقرأ الشعر المنسوب إلى الإمام علي، ثم عِينْ ترجمة الكلمات التي تحتها خط.

إِنَّمَا النَّاسُ لِأَمْ وَلِأَبٍ أَمْ حَدِيدٌ أَمْ نُحَاسٌ أَمْ ذَهَبٌ هَلْ سُوئٌ لَحْمٌ وَعَظِيمٌ وَعَصَبٌ وَخَيْاءٌ وَغَفَافٌ وَأَدَبٌ	أَيُّهَا الْفَاخِرُ جَهَلًا بِالنَّسَبِ هَلْ تَرَاهُمْ خُلِقُوا مِنْ فِضَّةٍ بَلْ تَرَاهُمْ خُلِقُوا مِنْ طِينَةٍ إِنَّمَا الْفَخِيرُ لِعَقْلٍ ثَابِتٍ
--	---

ای که نابخردانه افتخار کننده به دودمان هستی، مردم، تنها از یک مادر و یک پدراند.

آیا آنان را می‌بینی (می‌پنداری) که از نقره، آهن، مس یا طلا آفریده شده‌اند؟

بلکه آنان را می‌بینی از تگه گلی آفریده شده‌اند. آیا به جز گوشت و استخوان و پی‌اند؟ افتخار، تنها به خردی استوار، شرم، پاکدامنی و ادب است.

ب. إسْتَخْرِجْ مِنَ الْأَبْيَاتِ اسْمَ الْفَاعِلِ، وَ الْفِعْلَ الْمَجْهُولِ، وَ الْجَارُ وَ الْمَجْرُورُ، وَ الصَّفَةُ وَ الْمَوْصُوفُ.

اسم فاعل: الفاخر-ثابت   فعل مجهول: خلقوا   الجار و المجرور: من فضة - من طينة
 الصفة و الموصوف: عقل ثابت

التمرين الرابع: ترجم الأحاديث، ثم عِينِ المطلوبِ منك.

۱- كُلُّ ظَعَامٍ لَا يُذْكُرُ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ، ... لَا بَرَكَةٌ فِيهِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ (الفعل المجهول و نوع لا)
 هر غذایی که برآن نام خدا برده نشده باشد، هیچ برکتی در آن نیست

* فعل مجهول: لا يُذْكَر

* نوع لا در "لا يُذْكَر": نفي

* نوع لا در "لا بَرِكَة": نفي جنس

٢- لا تَغْضِبْ، فَإِنَّ الْغَضَبَ مَفْسَدَةً^١. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ (نوع الغضب)

خشمگین نشو، همانا خشم ماشه‌ی تباہی است

* نوع فعل "لا تَغْضِبْ": فعل نهی

٣- لَا فَقْرَ أَشَدُّ مِنَ الْجَهْلِ وَلَا عِبَادَةً مِثْلُ التَّفْكِيرِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ (المضاف إليه وَ نوع لا)

هیچ فقری بدتر از نادانی و هیچ عبادتی مانند تفکر نیست

* مضاف اليه: التَّفْكِير * نوع لا در "لا فَقْرَ" و "لا عِبَادَةً": نفي جنس

٤- لَا تُطْعِمُوا الْمَسَاكِينَ مِمَّا لَا تَأْكُلُونَ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ (نوع لا و مفرد «مساكين»)

نیاز مندان را از آنچه نمیخورید اطعام نکنید

* نوع لا در "لا تُطْعِمُوا": نهی
* مفرد مساکین: مسکین

در "لا تَأْكُلُونَ": نفي

٥- لَا تَسْبُوا النَّاسَ فَتَكْتَسِبُوا الْعَدَاوَةَ بَيْنَهُمْ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ (فعل النهي، و مضاد عداوة)

به مردم ناسزا نگویید، که با این کار با آنها دشمنی پیدا می کنید

* مضاد عداوة: الصِّدَاقَةُ * فعل نهی: لا تَسْبُوا

٦- حُذُوا^٢ الْحَقَّ مِنْ أَهْلِ الْبَاطِلِ وَلَا تَأْخُذُوا الْبَاطِلَ مِنْ أَهْلِ الْحَقِّ كُونوا^٣ نُقَادَ الْكَلَامِ.

عيسی بن میریم عليه السلام (المحل الإعرابي لما تحته خط)

حق را از اهل باطل بگیرید (بپذیرید) ولی باطل را از اهل حق نپذیرید
سخن سنج باشید

اهل: مجرور به حرف جر

الباطل: مفعول

الباطل: مضاف اليه

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

١

لا تجلسوا: ننشينيد

نشتيم: جلسنا

جلس: نشست

٢

لا تجلسـي: نـشـانـ

بنـشـانـ: أـجـلـسـ

أجلسـ: نـشـانـيدـ

٣

لم أعلمـ: نـدانـستـمـ

قد علمـتـ: دـانـسـتـهـ استـ

علمـ: دـانـسـتـ

٤

لن يعلمـ: يـادـنـخـواـهـدـ دـادـ

قد يعلمـ: گـاهـىـ يـادـ مـيـدـهـ دـادـ

علمـ: يـادـ دـادـ

٥

بـاـيـدـ يـادـ بـدـهـ

يـادـ مـيـدـهـمـ

أـعـلـمـ

٦

كـانـ يـقـطـاعـ: دـاشـتـندـ مـىـ بـرـيـدـندـ

برـيـدـهـ شـدـ

قطـاعـ: بـرـيـدـ

٧

لـنـ يـنـقـطـعـ: بـرـيـدـهـ خـواـهـدـ شـدـ

ما انـقـطـعـ: بـرـيـدـهـ نـشـدـ

انـقـطـعـ: بـرـيـدـهـ شـدـ

٨

لا يـغـفـرـ: آـمـرـزـيـدـهـ نـمـىـ شـوـدـ

آـمـرـزـيـدـهـ اـسـتـ

غـفـرـ: آـمـرـزـيـدـ

الـغـافـارـ: بـسـيـارـ آـمـرـزـنـدـهـ

آـمـرـزـيـدـهـ شـدـهـ

المـغـفـورـ: آـمـرـزـيـدـهـ شـدـهـ

قد استـغـفـرـتـمـ: آـمـرـزـشـ خـواـسـتـهـ

آـمـرـزـشـ خـواـسـتـ

استـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ خـواـسـتـ

أـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ

لا يـسـتـغـفـرـونـ: آـمـرـزـشـ نـمـيـخـواـهـنـ

أ. إِقْرَا هَذِهِ الْأَنْشُوَدَةَ^١؛ ثُمَّ تَرْجِمْهَا إِلَى الْفَارِسِيَّةِ.

يَا إِلَهِي، يَا إِلَهِي   يَا مُجِيبَ^٢ الدُّعَوَاتِ
 اِي خدا ای خدا   ای اجابت کنندهی دعاها
 اِجْعَلِ الْيَوْمَ سَعِيداً^٣   وَكَثِيرَ الْبَرَكَاتِ
 این روز را خوش و   پر برکت قرار بده
 وَ اَمْلَأِ الصَّدْرَ اُنْشِراحًا^٤   وَ فَمِي بِالْبَسَمَاتِ
 سینه‌ام را از دلخوشی پرکن   و دهانم را از لبخند
 وَ اَعْنَى^٥ فِي دُرُوسِي   وَ اَدَاءِ الْوَاجِبَاتِ
 و در درس‌هایم کمکم کن   و در انجام تکالیفم
 وَ اَنْزِ عَقْلِي وَ قَلْبِي^٦   بِالْعُلُومِ النَّافِعَاتِ
 و عقل و قلبم را   با دانش سودمند روشن کن
 وَ اَجْعَلِ التَّوْفِيقَ حَاطِي^٧   وَ نَصِيبِي فِي الْحَيَاةِ
 و موفقیت را بهره و بخت من در زندگی قرار بده
 وَ اَمْلَأِ الدُّنْيَا سَلَاماً^٨   شَامِلاً كُلَّ الْجِهَاتِ
 و دنیا را از صلحی جهان‌شمول از همه جهت پرکن
 وَ اَحْمِنِي^٩ وَ اَحْمِ بِلَادِي   مِنْ شُرُورِ الْحَادِثَاتِ
 از من و از کشورم   در برابر حوادث بد محافظت کن

التمرين السابع: ضع في الفراغ الكلمة المناسبة.

١- قال الإمام الحسن عليه السلام: «... أحسن الحسن الخلق الحسن».

(أن إن لكن)

٢- سُئل المدير: أَ في المدرسة طالب؟ فأجاب: «... طالب هنا».

(لأن لا فإن)

٣- حضر السياح في قاعة المطار؛ ... الدليل لم يحضر.

(أن لكن لعل)

٤- تمنى المزارع: «... المطر ينزل كثيراً!»

(كان لأن ليت)

٥- لماذا يبكي الطفل؟ - ... جائع.

(أنه لأن ليت)

التمرين الثامن: أكمل ترجمة هذا النص؛ ثم اكتب المحل الإعرابي للكلمات التي تحتها خط.

فأعلى صفت مضاف إليه حين يرى «الطائر الذكي» حيواناً مفترساً قرب عشه، يتظاهر أمامه بأن جناحه مكسور،

فيسكب الحيوان المفترس هذه القرية، ويبعد عن العش كثيراً. وعندما يتأكد الطائر من

مجرور به حرف جر فأعلى صفت مضاف إليه خداع العدو وابتعد عنه وإنقاذ حياة فراخه، يطير بعثة.

پرندۀ باهوش هنگامی که جانور درندۀ ای را نزدیک لانه اش می بیند،

روبه رویش وانمود می کند که بالش شکسته است،

در نتیجه جانور دور میشود و وقتی که

این پرندۀ از فریب دشمن و دور شدنش و نجات زندگی جوچه هایش مطمئن می شود،

ناگهان پرواز می کند.

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

عربی دوازدهم

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ

١

المسجد الجامع في مدينة دلهي في الهند.

﴿...أَقِمْ وَجْهَكَ لِلَّهِنَ حَنِيفًا﴾

یوں: ۱۰۵

با یکتاپرستی به دین روی آور.

تهیه و تدوین
مهندس حسین خلیلی

﴿... أَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا﴾ يوْنُس: ١٠٥

با یکتا پرستی به دین روی بیاور

الَّتَّدِيْنُ فِطْرِيُّ فِي الْإِنْسَانِ. وَ التَّارِيْخُ يَقُولُ لَنَا:

دِيْنَدَارِي در انسان ذاتی است و تاریخ به ما می‌گوید

لا شَعْبَ مِنْ شُعُوبِ الْأَرْضِ إِلَّا وَ كَانَ لَهُ دِيْنٌ وَ طَرِيقَةٌ لِلْعِبَادَةِ.

هیچ نسلی از مردم زمین نیست مگر اینکه دینی و روشی برای عبادت داشته است.

فَالْآثَارُ الْقَدِيمَةُ الَّتِي اكْتَشَفَهَا الْإِنْسَانُ، وَ الْحَضَارَاتُ الَّتِي عَرَفَهَا مِنْ خِلَالِ آثار باستانی‌ای که انسان آنها را کشف کرده، و تمدن‌هایی که آنها را از میان

الْكِتَابَاتِ وَ النُّقُوشِ وَ الرُّسُومِ وَ التَّمَاثِيلِ، تُؤَكِّدُ اهْتِمَامَ الْإِنْسَانِ بِالدِّينِ وَ تَدُلُّ كَتِيبَهَا وَ كَنْدَهُ كَارِيَهَا وَ نَقَاشِيهَا وَ مجْسَمَهَا شَناختَهُ، بِهِ تَوَجَّهُ انسان بِهِ دِيْنٌ تَاكِيدٌ مِنْ كَنْدَهُ وَ نَشَانٍ مِنْهُنَّدَهُ عَلَى أَنَّهُ فِطْرِيٌّ فِي وُجُودِهِ؛ وَلِكِنَّ عِبَادَاتِهِ وَ شَعَائِرِهِ كَائِنَتْ خُرَافِيَّةً؛ مِثْلُ تَعَدُّدِ

که آن (دین) در وجود او (انسان) ذاتی است؛ ولی (نحوه) عبادات و آیین‌های اوی خرافی است؛ مانند متعدد بودن

الْأَلِهَةِ وَ تَقْدِيمِ الْقَرَابِينَ لَهَا لِكَسْبِ رِضاَهَا وَ تَجْنِبِ شَرَّهَا. وَ ازْدَادَتْ هَذِهِ خدایان و پیشکش کردن قربانی‌ها برای به دست آوردن رضایت آن خدایان و دوری از بدی‌ها. و زیاد شد این

الْخُرَافَاتُ فِي أَدِيَانِ النَّاسِ عَلَى مَرْءَ الْعُصُورِ. وَلِكِنَّ اللَّهَ تَبارَكَ وَ تَعَالَى لَمْ يَتْرُكَ خرافات در دین‌های مردم در طول زمان. ولی خداوند تبارک و تعالی، تنها نگذاشت

النَّاسَ عَلَى هَذِهِ الْحَالَةِ؛ فَقَدْ قَالَ فِي كِتَابِهِ الْكَرِيمِ:
مردم را در این حال. پس در کتاب کریم خود فرموده است:

﴿أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدِّيًّا﴾ آليات: ٣٦

آیا انسان می‌پندارد که بیهوده رها می‌شود؟

لِذِلِكَ أَرْسَلَ إِلَيْهِمُ الْأَنْبِيَاءَ لِيُبَيِّنُوا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ وَ الدِّينَ الْحَقِّ.

برای همین به سوی آنها فرستادگانی فرستاد تا راه درست و دین حق را برای آنها روشن کنند.

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

وَ قَدْ حَدَّثَنَا الْقُرآنُ الْكَرِيمُ عَنْ سِيرَةِ الْأَنْبِياءِ عَلَيْهِمُ الْأَكْثَرُ وَ صِرَاطِهِمْ مَعَ أَقْوَامِهِمُ الْكَافِرِينَ.
وَ قَرآنٌ كريمٌ در مورد شیوه زندگی پیامبران و درگیری‌شان با اقوام کافر خود با ما سخن گفته است.

وَ لِنَذَكُرْ مَثَلًا إِبْرَاهِيمَ الْخَلِيلَ الَّذِي حَاوَلَ أَنْ يُنْقِدَ قَوْمَهُ مِنْ عِبَادَةِ الْأَصْنَامِ.
و باید به عنوان مثال از ابراهیم خلیل که تلاش میکرد قومش را از عبادت بت‌ها برهاند، یاد کنیم.

فَفِي أَحَدِ الْأَعِيادِ لَمَّا خَرَجَ قَوْمُهُ مِنْ مَدِينَتِهِمْ، بَقِيَ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ وَحِيدًا، فَحَمَلَ
پس در یکی از عیدها، زمانی که قوم او از شهرشان خارج شد، ابراهیم به تنها ی ماند و برداشت

فَأَسَا، وَ كَسَرَ جَمِيعَ الْأَصْنَامِ فِي الْمَعْبِدِ إِلَّا الصَّنَمَ الْكَبِيرَ، ثُمَّ عَلَقَ الْفَأْسَ عَلَى كَتْفِهِ
تبیری را و همهی بت‌های موجود در عبادت‌گاه را شکست مگر بت بزرگ را، سپس تبر را بر شانه‌ی بت بزرگ آویزان
کرد

وَ تَرَكَ الْمَعْبَدَ.

و عبادت‌گاه را ترک کرد

وَ لَمَّا رَجَعَ النَّاسُ، شاهَدُوا أَصْنَامَهُمْ مُكَسَّرَةً، وَ ظَنَّوا أَنَّ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ هُوَ الْفَاعِلُ،
زمانی که مردم برگشتند و بت‌ها را شکسته شده مشاهده کردند، و گمان بردنند که ابراهیم مرتکب این کار شده

فَأَخْضَرَهُ لِلْمُحاكَمَةِ وَ سَالَوْهُ:

پس برای محکمه آوردن و از او پرسیدند:

﴿... أَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِآلَّهِتَنَا يَا إِبْرَاهِيمُ﴾ آل‌نبیاء: ٦٣

آیا تو این کار را با خدایان ما انجام دادی ای ابراهیم؟

فَأَجَابَهُمْ: لِمَ تَسْأَلُونِي؟! إِسْأَلُوا الصَّنَمَ الْكَبِيرَ.

پس به آنها جواب داد که از چرا از من می‌پرسید؟ از بت بزرگ بپرسید.

بَدَا الْقَوْمُ يَتَهَامِسُونَ: «إِنَّ الصَّنَمَ لَا يَتَكَلَّمُ؛ إِنَّمَا يَقْصِدُ إِبْرَاهِيمُ الْإِسْتِهْزَاءَ بِأَصْنَامِنَا». مردم شروع به پچ پچ کردند: " همانا بت سخن نمی‌گوید؛ قصد ابراهیم تنها مسخره کردن بت‌های ما است"

و هُنَا ﴿قَالُوا حَرَّقُوهُ وَ ائْصُرُوا آلَّهَتَكُم﴾ آل‌نبیاء: ٦٨

و اینجا بود که گفتند " او را آتش بزنید و خدایان تان را یاری کنید

فَقَدَّفُوهُ فِي التَّارِ، فَأَنْقَذَهُ اللَّهُ مِنْهَا.

پس او را در آتش انداختند و خداوند از آن(آتش) نجاتش داد.

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

- ١- كان الهدف من تقديم القرابين لِلَّهِ كسب رضاها و تجنب شرها.
- ✗ ٢- علق إبراهيم على الفاس على كتف أصغر الأصنام.
- ✗ ٣- لم يكن لبعض الشعوب دين أو طريقة للعبادة.
- ✓ ٤- الآثار القديمة تؤكد اهتمام الإنسان بالدين.
- ✓ ٥- إن التدين فطري في الإنسان.
- ✓ ٦- لا يترك الله الإنسان سدى.

إِخْتِيرْ نَفْسَكَ (١): ترجم هاتين الآيتين الكريمتين.

- ١- ﴿فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكُنُوكُمْ كُنُثُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ الرّوم : ٥٦
 پس این روز رستاخیز است
 ولی شما نمیدانستید
- ٢- ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفَّاً كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ﴾ الصّاف : ٤
 همانا خداوند کسانی را که در راه او صفت در صفات چنان که ساختمان
 استوار هستند میجنگند، دوست دارد

إِخْتِيرْ نَفْسَكَ (٢): تَرِجمُ هَذِهِ الْأَحَادِيثَ حَسَبَ قَواعِدِ الدِّرْسِ.

۱- لَا خَيْرٌ فِي قَوْلٍ إِلَّا مَعَ الْفِعْلِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

هیچ خیری در حرف زدن نیست مگر همراه با عمل باشد

۲- لَا جِهَادَ كِجَهَادِ التَّفْسِ. أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ

هیچ جهادی مانند جهاد با نفس نیست

۳- لَا لِبَاسَ أَجْمَلُ مِنَ الْعَافِيَةِ. أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ

هیچ لباسی زیباتر از سلامتی نیست

۴- لَا فَقْرَ كَالْجَهْلِ وَلَا مِيرَاثَ كَالْأَدَبِ. أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ

هیچ فقری مانند نادانی و هیچ میراثی مانند ادب نیست

۵- لَا سُوءَ أَسْوَأُ مِنَ الْكَذِبِ. أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ

هیچ بدی ای بدتر از دروغ نیست

إِخْتِيرْ نَفْسَكَ (٣): إِمْلَأِ الْفَرَاغَ فِي مَا يَلِيٌّ، ثُمَّ عَيِّنْ نَوْعَ «لَا» فِيهِ.

۱- **وَلَا تَسْبُوا الَّذِينَ يَذْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسْبُوا اللَّهَ ...** الآيات: ١٠٨-١٠٩

و کسانی را که به جای خدا فرا می خوانند **دشنام ندهید** زیرا که به خدا دشنام دهنند...

۲- **وَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ...** یوئیس: ٦٥ **لا نهی**

ناراحت نکند عزت برای گفتارشان تو را خداست.

۳- **... هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ...** آلمُر: ٩ **لا نفی**

آیا کسانی که می دانند و کسانی که **نمیدانند** برابرند؟

۴- **... رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ ...** البقرة: ٢٨٦ **لا نهی**

پروردگار، آنچه توانش را هیچ نداریم بر ما **تحميل نکن**

۵- **لَا يَرْحُمُ اللَّهُ مَنْ لَا يَرْحَمُ النَّاسَ.** رَسُولُ اللَّهِ ﷺ **لا نفی**

خدا رحم نمی کند به کسی که به مردم **رحم نکند**.

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

الفَأْسُ : تِبْرٌ

١- آللَّهُ ذَاتُ يَدٍ مِنَ الْخَشَبِ وَ سِنٌ عَرِيقَةٌ مِنَ الْحَدِيدِ يُقْطَعُ بِهَا:

وسيله‌ای که دسته‌ای از چوب و دندانی عریض از آهن دارد که از آن برای قطع کردن استفاده می‌کند.

الصَّنَمُ : بَتْ

٢- تِمْثَالٌ مِنْ حَجَرٍ أَوْ خَشَبٍ أَوْ حَدِيدٍ يُعْبَدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ:

مجسمه‌ای از چوب یا آهن به غیر از خدا که پرستیده می‌شود

الكِتْفُ : شَانَهُ

٣- عُضُوٌ مِنْ أَعْضَاءِ الْجِسْمِ يَقْعُدُ عَلَى الْجِذْعِ:

عضوی از اعضای بدن که بالای تنے قرار می‌گیرد

الحنيفُ : يَكْتَابِرْسْتُ

٤- الْتَّارُكُ لِلْبَاطِلِ وَ الْمُتَمَاهِلُ إِلَى الدِّينِ الْحَقِّ:

ترک کننده باطل و روی آورنده به دین حق

بدَؤُوا يَتَهَامِسُونَ :

٥- إِنَّهُمْ بَدَؤُوا يَتَكَلَّمُونَ بِكَلَامِ خَفِيٍّ:

آنها شروع به سخن گفتن نهانی کردند

شرعُ بِهِ بَجْبَجَ كَرَدَنَدُ

الثَّمَرِينُ الثَّانِيُّ : تَرْجِيمُ الْعِبَاراتِ التَّالِيَّةِ، ثُمَّ عَيْنُ الْحَرْفِ الْمُشَبَّهِ بِالْفِعْلِ، وَ لَا النَّافِيَّةُ لِلْجِنْسِ.

١- **﴿قَيْلٌ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَالَّيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ إِمَّا عَفَرَ لِي رَبِّي وَ جَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ﴾** نیس: ٣٦ و ٣٧

به او گفته شد: وارد بهشت بشو، گفت ایکاش قوم من میدانستند آنچه را که پروردگارم برای من آمرزیده و مرا از گرامی شده گان قرار داده است

٢- **﴿... لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا ...﴾** التوبه: ٤٠

نَارَاحَتْ نِبَاشْ هَمَانَا خَدَا بَا مَا سَتْ

نَفِي جِنْسٍ ٣- **﴿... لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ...﴾** الصافات: ٣٥

هَبِيجْ خَدَائِي بِغَيْرِ إِلَهٍ نِيَسْتَ

نَفِي جِنْسٍ ٤- **﴿لَا دِينَ لِمَنْ لَا عَهْدَ لَهُ﴾** رسول الله ﷺ

هَبِيجْ دِينِي نَدَارَدْ كَسِي كَهْ تَعْهَدْ بِهِ عَهْدَشْ نَدَارَدْ

حَرْفٌ مُشَبَّهٌ ٥- **﴿إِنَّ مِنَ السُّنَّةَ أَنْ يَخْرُجَ الرَّجُلُ مَعَ ضَيْفِهِ إِلَى بَابِ الدَّارِ﴾** رسول الله ﷺ

همانا درست و آیین است که مرد با مهمان خود تادر خانه برود

١- قَيْلٌ: گفته شد (قال: گفت) ٢- الدَّار: خانه

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

أ. إقرأ الشعر المنسوب إلى الإمام علي، ثم عِينْ ترجمة الكلمات التي تحتها خط.

إِنَّمَا النَّاسُ لِأَمْ وَلِأَبٍ أَمْ حَدِيدٌ أَمْ نُحَاسٌ أَمْ ذَهَبٌ هَلْ سُوئٌ لَحْمٌ وَعَظِيمٌ وَعَصَبٌ وَخَيْاءٌ وَغَفَافٌ وَأَدَبٌ	أَيُّهَا الْفَاخِرُ جَهَلًا بِالنَّسَبِ هَلْ تَرَاهُمْ خُلِقُوا مِنْ فِضَّةٍ بَلْ تَرَاهُمْ خُلِقُوا مِنْ طِينَةٍ إِنَّمَا الْفَخِيرُ لِعَقْلٍ ثَابِتٍ
--	---

ای که نابخردانه افتخار کننده به دودمان هستی، مردم، تنها از یک مادر و یک پدراند.

آیا آنان را می‌بینی (می‌پنداری) که از نقره، آهن، مس یا طلا آفریده شده‌اند؟

بلکه آنان را می‌بینی از تگه گلی آفریده شده‌اند. آیا به جز گوشت و استخوان و پی‌اند؟ افتخار، تنها به خردی استوار، شرم، پاکدامنی و ادب است.

ب. إسْتَخْرِجْ مِنَ الْأَبْيَاتِ اسْمَ الْفَاعِلِ، وَ الْفِعْلَ الْمَجْهُولِ، وَ الْجَارُ وَ الْمَجْرُورُ، وَ الصَّفَةُ وَ الْمَوْصُوفُ.

اسم فاعل: الفاخر-ثابت   فعل مجهول: خلقوا   الجار و المجرور: من فضة - من طينة
 الصفة و الموصوف: عقل ثابت

التمرين الرابع: ترجم الأحاديث، ثم عِينِ المطلوبِ منك.

۱- كُلُّ ظَعَامٍ لَا يُذْكُرُ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ، ... لَا بَرَكَةٌ فِيهِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ (الفعل المجهول و نوع لا)
 هر غذایی که برآن نام خدا برده نشده باشد، هیچ برکتی در آن نیست

* فعل مجهول: لا يُذْكَر

* نوع لا در "لا يُذْكَر": نفي

* نوع لا در "لا بَرِكَة": نفي جنس

٢- لا تَغْضِبْ، فَإِنَّ الْغَضَبَ مَفْسَدَةً^١. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ (نوع الغضب)

خشمگین نشو، همانا خشم ماشه‌ی تباہی است

* نوع فعل "لا تَغْضِبْ": فعل نهی

٣- لَا فَقْرَ أَشَدُّ مِنَ الْجَهْلِ وَلَا عِبَادَةً مِثْلُ التَّفْكِيرِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ (المضاف إليه وَ نوع لا)

هیچ فقری بدتر از نادانی و هیچ عبادتی مانند تفکر نیست

* مضاف اليه: التَّفْكِير * نوع لا در "لا فَقْرَ" و "لا عِبَادَةً": نفي جنس

٤- لَا تُطْعِمُوا الْمَسَاكِينَ مِمَّا لَا تَأْكُلُونَ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ (نوع لا و مفرد «مساكين»)

نیاز مندان را از آنچه نمیخورید اطعام نکنید

* نوع لا در "لا تُطْعِمُوا": نهی
* مفرد مساکین: مسکین

در "لا تَأْكُلُونَ": نفي

٥- لَا تَسْبُوا النَّاسَ فَتَكْتَسِبُوا الْعَدَاوَةَ بَيْنَهُمْ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ (فعل النهي، و مضاد عداوة)

به مردم ناسزا نگویید، که با این کار با آنها دشمنی پیدا می کنید

* مضاد عداوة: الصِّدَاقَةُ * فعل نهی: لا تَسْبُوا

٦- حُذُوا^٢ الْحَقَّ مِنْ أَهْلِ الْبَاطِلِ وَلَا تَأْخُذُوا الْبَاطِلَ مِنْ أَهْلِ الْحَقِّ كُونوا^٣ نُقَادَ الْكَلَامِ.

عيسی بن میریم عليه السلام (المحل الإعرابي لما تحته خط)

حق را از اهل باطل بگیرید (بپذیرید) ولی باطل را از اهل حق نپذیرید
سخن سنج باشید

اهل: مجرور به حرف جر

الباطل: مفعول

الباطل: مضاف اليه

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">لا تَجْلِسُوا: نتشينيد</td> <td style="padding: 5px;">نَشَّتَمْ: جَلَسْنا</td> <td style="padding: 5px;">جَلَسَ: نشست</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">اجْلِسْنَ: بنشينيد — جمع مونث مخاطب</td> <td style="padding: 5px;">نَشَّسْتَهْ: الْجَالِسْ</td> <td></td> </tr> </table>	لا تَجْلِسُوا: نتشينيد	نَشَّتَمْ: جَلَسْنا	جَلَسَ: نشست	اجْلِسْنَ: بنشينيد — جمع مونث مخاطب	نَشَّسْتَهْ: الْجَالِسْ		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">لا تُجْلِسِي: ننشان — مفرد مونث مخاطب</td> <td style="padding: 5px;">أَجْلِسْنَ: بنشان</td> <td style="padding: 5px;">أَجْلَسَ: نشانيد</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">سَيُجْلِسُ: خواهد نشاند</td> <td style="padding: 5px;">لَمْ يُجْلِسُوا: ننشانندند</td> <td></td> </tr> </table>	لا تُجْلِسِي: ننشان — مفرد مونث مخاطب	أَجْلِسْنَ: بنشان	أَجْلَسَ: نشانيد	سَيُجْلِسُ: خواهد نشاند	لَمْ يُجْلِسُوا: ننشانندند		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">لَمْ أَعْلَمْ: ندانستم</td> <td style="padding: 5px;">قَدْ عَلِمْتَ: دانسته است</td> <td style="padding: 5px;">عَلِمَ: دانست</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">لا يَعْلَمْ: نميـدانـدـ</td> <td style="padding: 5px;">بِدَانْ: إعلمـ</td> <td></td> </tr> </table>	لَمْ أَعْلَمْ: ندانستم	قَدْ عَلِمْتَ: دانسته است	عَلِمَ: دانست	لا يَعْلَمْ: نميـدانـدـ	بِدَانْ: إعلمـ	
لا تَجْلِسُوا: نتشينيد	نَشَّتَمْ: جَلَسْنا	جَلَسَ: نشست																		
اجْلِسْنَ: بنشينيد — جمع مونث مخاطب	نَشَّسْتَهْ: الْجَالِسْ																			
لا تُجْلِسِي: ننشان — مفرد مونث مخاطب	أَجْلِسْنَ: بنشان	أَجْلَسَ: نشانيد																		
سَيُجْلِسُ: خواهد نشاند	لَمْ يُجْلِسُوا: ننشانندند																			
لَمْ أَعْلَمْ: ندانستم	قَدْ عَلِمْتَ: دانسته است	عَلِمَ: دانست																		
لا يَعْلَمْ: نميـدانـدـ	بِدَانْ: إعلمـ																			
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">لَنْ يُعْلَمْ: ياد نخواهد داد</td> <td style="padding: 5px;">قَدْ يُعْلَمْ: گاهـي يـادـمـيدـهـ</td> <td style="padding: 5px;">عَلَمَ: يـادـدادـ</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">لـيـعـلـمـ: بـاـيـدـ يـادـبـدـهـ</td> <td style="padding: 5px;">يـادـمـيدـهـمـ: أـعـلـمـ</td> <td></td> </tr> </table>	لَنْ يُعْلَمْ: ياد نخواهد داد	قَدْ يُعْلَمْ: گاهـي يـادـمـيدـهـ	عَلَمَ: يـادـدادـ	لـيـعـلـمـ: بـاـيـدـ يـادـبـدـهـ	يـادـمـيدـهـمـ: أـعـلـمـ		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">كـانـاـيـقـطـاعـانـ: دـاشـتـنـدـمـيـ بـرـيـدـنـدـ</td> <td style="padding: 5px;">بـرـيـدـهـ شـدـ</td> <td style="padding: 5px;">قـطـاعـ: بـرـيـدـ</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">نـبـرـ: لـاـتـقـطـعـ</td> <td style="padding: 5px;">بـرـيـدـهـ شـدـهـ</td> <td></td> </tr> </table>	كـانـاـيـقـطـاعـانـ: دـاشـتـنـدـمـيـ بـرـيـدـنـدـ	بـرـيـدـهـ شـدـ	قـطـاعـ: بـرـيـدـ	نـبـرـ: لـاـتـقـطـعـ	بـرـيـدـهـ شـدـهـ		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">سـيـنـقـطـعـ: بـرـيـدـهـ خـواـهـدـ شـدـ</td> <td style="padding: 5px;">ما انـقـطـاعـ: بـرـيـدـهـ نـشـدـ</td> <td style="padding: 5px;">إـنـقـطـاعـ: بـرـيـدـهـ شـدـ</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">لـنـ يـنـقـطـعـ: بـرـيـدـهـ نـخـواـهـدـ شـدـ</td> <td style="padding: 5px;">بـرـيـدـهـ شـدـنـ</td> <td></td> </tr> </table>	سـيـنـقـطـعـ: بـرـيـدـهـ خـواـهـدـ شـدـ	ما انـقـطـاعـ: بـرـيـدـهـ نـشـدـ	إـنـقـطـاعـ: بـرـيـدـهـ شـدـ	لـنـ يـنـقـطـعـ: بـرـيـدـهـ نـخـواـهـدـ شـدـ	بـرـيـدـهـ شـدـنـ	
لَنْ يُعْلَمْ: ياد نخواهد داد	قَدْ يُعْلَمْ: گاهـي يـادـمـيدـهـ	عَلَمَ: يـادـدادـ																		
لـيـعـلـمـ: بـاـيـدـ يـادـبـدـهـ	يـادـمـيدـهـمـ: أـعـلـمـ																			
كـانـاـيـقـطـاعـانـ: دـاشـتـنـدـمـيـ بـرـيـدـنـدـ	بـرـيـدـهـ شـدـ	قـطـاعـ: بـرـيـدـ																		
نـبـرـ: لـاـتـقـطـعـ	بـرـيـدـهـ شـدـهـ																			
سـيـنـقـطـعـ: بـرـيـدـهـ خـواـهـدـ شـدـ	ما انـقـطـاعـ: بـرـيـدـهـ نـشـدـ	إـنـقـطـاعـ: بـرـيـدـهـ شـدـ																		
لـنـ يـنـقـطـعـ: بـرـيـدـهـ نـخـواـهـدـ شـدـ	بـرـيـدـهـ شـدـنـ																			
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">لا يـغـفـرـ: آـمـرـزـيـدـهـ نـمـىـ شـوـدـ</td> <td style="padding: 5px;">قـدـ غـفـرـ: آـمـرـزـيـدـهـ اـسـتـ</td> <td style="padding: 5px;">غـفـرـ: آـمـرـزـيـدـ</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">الـغـفارـ: بـسـيـارـ آـمـرـزـنـدـهـ</td> <td style="padding: 5px;">الـمـغـفـورـ: آـمـرـزـيـدـهـ شـدـهـ</td> <td></td> </tr> </table>	لا يـغـفـرـ: آـمـرـزـيـدـهـ نـمـىـ شـوـدـ	قـدـ غـفـرـ: آـمـرـزـيـدـهـ اـسـتـ	غـفـرـ: آـمـرـزـيـدـ	الـغـفارـ: بـسـيـارـ آـمـرـزـنـدـهـ	الـمـغـفـورـ: آـمـرـزـيـدـهـ شـدـهـ		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">قـدـ اـسـتـغـفـرـتـمـ آـمـرـزـشـ خـواـسـتـهـ اـيـدـ اـلـاسـتـغـفـارـ</td> <td style="padding: 5px;">لـاـ يـسـتـغـفـرـونـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ</td> <td style="padding: 5px;">إـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ خـواـسـتـ</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">أـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	قـدـ اـسـتـغـفـرـتـمـ آـمـرـزـشـ خـواـسـتـهـ اـيـدـ اـلـاسـتـغـفـارـ	لـاـ يـسـتـغـفـرـونـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ	إـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ خـواـسـتـ	أـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ			<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">أـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ</td> <td style="padding: 5px;">لـاـ يـسـتـغـفـرـونـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ</td> <td style="padding: 5px;">إـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ خـواـسـتـ</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	أـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ	لـاـ يـسـتـغـفـرـونـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ	إـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ خـواـسـتـ			
لا يـغـفـرـ: آـمـرـزـيـدـهـ نـمـىـ شـوـدـ	قـدـ غـفـرـ: آـمـرـزـيـدـهـ اـسـتـ	غـفـرـ: آـمـرـزـيـدـ																		
الـغـفارـ: بـسـيـارـ آـمـرـزـنـدـهـ	الـمـغـفـورـ: آـمـرـزـيـدـهـ شـدـهـ																			
قـدـ اـسـتـغـفـرـتـمـ آـمـرـزـشـ خـواـسـتـهـ اـيـدـ اـلـاسـتـغـفـارـ	لـاـ يـسـتـغـفـرـونـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ	إـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ خـواـسـتـ																		
أـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ																				
أـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ	لـاـ يـسـتـغـفـرـونـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ	إـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ خـواـسـتـ																		
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">أـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ</td> <td style="padding: 5px;">لـاـ يـسـتـغـفـرـونـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ</td> <td style="padding: 5px;">إـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ خـواـسـتـ</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	أـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ	لـاـ يـسـتـغـفـرـونـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ	إـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ خـواـسـتـ				<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">أـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ</td> <td style="padding: 5px;">لـاـ يـسـتـغـفـرـونـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ</td> <td style="padding: 5px;">إـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ خـواـسـتـ</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	أـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ	لـاـ يـسـتـغـفـرـونـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ	إـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ خـواـسـتـ				<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">أـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ</td> <td style="padding: 5px;">لـاـ يـسـتـغـفـرـونـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ</td> <td style="padding: 5px;">إـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ خـواـسـتـ</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	أـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ	لـاـ يـسـتـغـفـرـونـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ	إـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ خـواـسـتـ			
أـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ	لـاـ يـسـتـغـفـرـونـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ	إـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ خـواـسـتـ																		
أـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ	لـاـ يـسـتـغـفـرـونـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ	إـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ خـواـسـتـ																		
أـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ	لـاـ يـسـتـغـفـرـونـ: آـمـرـزـشـ مـيـخـواـهـمـ	إـسـتـغـفـرـ: آـمـرـزـشـ خـواـسـتـ																		

أ. إِقْرَا هَذِهِ الْأَنْشُوَدَةَ^١؛ ثُمَّ تَرْجِمْهَا إِلَى الْفَارِسِيَّةِ.

يَا إِلَهِي، يَا إِلَهِي   يَا مُجِيبَ^٢ الدُّعَوَاتِ
 اِي خدا ای خدا   ای اجابت کنندهی دعاها
 اِجْعَلِ الْيَوْمَ سَعِيداً^٣   وَكَثِيرَ الْبَرَكَاتِ
 این روز را خوش و   پر برکت قرار بده
 وَ اَمْلَأِ الصَّدْرَ اُنْشِراحًا^٤   وَ فَمِي بِالْبَسَمَاتِ
 سینه‌ام را از دلخوشی پرکن   و دهانم را از لبخند
 وَ اَعْنَى^٥ فِي دُرُوسِي   وَ اَدَاءِ الْوَاجِبَاتِ
 و در درس‌هایم کمکم کن   و در انجام تکالیفم
 وَ اَنْزِ عَقْلِي وَ قَلْبِي^٦   بِالْعُلُومِ النَّافِعَاتِ
 و عقل و قلبم را   با دانش سودمند روشن کن
 وَ اَجْعَلِ التَّوْفِيقَ حَاطِي^٧   وَ نَصِيبِي فِي الْحَيَاةِ
 و موفقیت را بهره و بخت من در زندگی قرار بده
 وَ اَمْلَأِ الدُّنْيَا سَلَاماً^٨   شَامِلاً كُلَّ الْجِهَاتِ
 و دنیا را از صلحی جهان‌شمول از همه جهت پرکن
 وَ اَحْمِنِي^٩ وَ اَحْمِ بِلَادِي   مِنْ شُرُورِ الْحَادِثَاتِ
 از من و از کشورم   در برابر حوادث بد محافظت کن

التمرين السابع: ضع في الفراغ الكلمة المناسبة.

١- قال الإمام الحسن عليه السلام: «... أحسن الحسن الخلق الحسن».

(أن إن لكن)

٢- سُئل المدير: أَ في المدرسة طالب؟ فأجاب: «... طالب هنا».

(لأن لا فإن)

٣- حضر السياح في قاعة المطار؛ ... الدليل لم يحضر.

(أن لكن لعل)

٤- تمنى المزارع: «... المطر ينزل كثيراً!»

(كان لأن ليت)

٥- لماذا يبكي الطفل؟ - ... جائع.

(أنه لأن ليت)

التمرين الثامن: أكمل ترجمة هذا النص؛ ثم اكتب المحل الإعرابي للكلمات التي تحتها خط.

فأعلى مفعول صفت مضار اليه حين يرى «الطائر الذكي» حيواناً مفترساً قرب عشه، يتظاهر أمامه بأن جناحه مكسور،

فيسكبُ^٢ الحيوان المفترس هذه القرية، ويبعد عن العش كثيراً. وعندما يتأكد الطائر من

مجرور به حرف جر فاعل صفت مضار اليه خداع^٤ العدو وابتعاده وإنقاذ حياة فراخه، يطير بعثة.

پرندۀ باهوش هنگامی که جانور درندۀ ای را نزدیک لانه اش می بیند،

روبه رویش و انmod می کند که بالش شکسته است،

در نتیجه جانور دور می شود و وقتی که

این پرندۀ از فریب دشمن و دور شدنش و نجات زندگی جو جه هایش مطمئن می شود،

ناگهان پرواز می کند.

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

عربی دوازدهم

آل الدَّرْسِ الثَّانِي

۲

﴿... لِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا...﴾

آل عمران: ۹۷

حج خانه [خدا] بر مردم بر کسانی که بتوانند به سوی آن راه یابند واجب الهی است.

تهیه و تدوین
مهندس حسین خلیلی

مَكَّةُ الْمُكَرَّمَةُ وَ الْمَدِينَةُ الْمُنَوَّرَةُ

جَلَسَ أَعْصَاءُ الْأُسْرَةِ أَمَامَ التَّلْفَازِ وَ هُمْ يُشَاهِدونَ الْحُجَّاجَ فِي الْمَطَارِ. نَظَرَ «عَارِفُ» اعضاي خانواده جلوی تلویزیون نشستند، حجاج را در فرودگاه می دیدند. عارف نگاه کرد به

إِلَى وَالِدِيهِ، فَرَأَى دُمُوعَهُمَا تَسَاقِطُ مِنْ أَعْيُنِهِمَا. فَسَأَلَ عَارِفٌ وَالِدَهُ مُتَعَجِّبًا: يَا أَبِي، لِمَ تَبْكِي؟!
ای پدرم چرا گریه می کنی؟

الْأَبُ: حِينَما أَرَى النَّاسَ يَذْهَبُونَ إِلَى الْحَجَّ، تَمُرُّ أَمَامِي ذِكْرِيَاتِي؛ فَأَقُولُ فِي
پدر: زمانی که مردم را می بینم که به حج میروند، خاطراتم در برابرم می گذرد؛ پس با خودم می گویم

نَفْسِي: يَا لَيْتَنِي أَذْهَبُ مَرَهًّا أُخْرَى!
کاش بار دیگر هم بروم.

رُقَيَّة: وَلَكِنَّكَ أَدَيْتَ فَرِيضَةَ الْحَجَّ فِي السَّنَةِ الْمَاضِيَّةِ مَعَ أُمِّي!
رقیه: ولی تو عمل واجب حج را سال گذشته همراه مادرم به جا آوردي!

الْأُمُّ: لَقَدِ اشْتَاقَ أَبُوكُمَا إِلَى الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ وَ الْبَقِيعِ الشَّرِيفِ.
مادر: پدر شما به دو حرم شریف و (قبرستان) بقیع شریف مشتاق شده است.

عَارِفُ: أَأَنْتِ مُشْتَاقَةً أَيْضًاً؛ يَا أُمَّاهُ؟
عارف: آیا تو هم مشتاق هستی ای مادرم؟

الْأُمُّ: نَعَمْ، بِالْتَّأْكِيدِ يَا بُنْتَيْ.

مادر: بله البته ای پسرکم.

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-1019

آلٰب: كُلُّ مُسْلِمٍ حِينَ يَرَى هَذَا الْمَشَهَدَ، يَشْتَاقُ إِلَيْهَا.

پدر: همه مسلمین زمانی که این صحن را می‌بینند، به آن مشتاق می‌شوند.

عارِفٌ: مَا هِيَ ذِكْرِيَاتُكُمَا عَنِ الْحَجَّ؟

خاطرات شما (دونفر) از حج چیست؟

آلٰب: أَتَذَكَّرُ خَيَامَ الْحُجَّاجِ فِي مِنْيٍ وَعَرَفَاتٍ، وَ رَمْيَ الْجَمَرَاتِ وَ الطَّوَافَ حَوْلَ

پدر: به یاد می‌آورم خیمه‌های حجاج را در منا و عرفات، پرتاب ریگها و گردش پیرامون کعبه گرانقدر

الْكَعْبَةِ الشَّرِيفَةِ وَ السَّعْيَ بَيْنَ الصَّفَا وَ الْمَرْوَةِ، وَ زِيَارَةَ الْبَقِيعِ الشَّرِيفِ.

و دویدن میان صفا و مروه و زیارت (قبرستان) بقیع گرامی.

آلٰم: وَ أَنَا أَتَذَكَّرُ جَبَلَ النُّورِ الَّذِي كَانَ النَّبِيُّ ﷺ يَتَعَبَّدُ فِي غَارِ حِرَاءِ

الواقع في قِمَتِهِ.

مادر: و من به یاد می‌آورم کوه نور را که پیامبر در غار حرا که در قله‌ی آن قرار دارد، عبادت می‌کرد.

رُقِيَّة: أَنَا قَرَأْتُ فِي كِتَابِ التَّرَبِيَّةِ الدِّينِيَّةِ أَنَّ أُولَئِي آيَاتِ الْقُرآنِ نَزَّلْتُ عَلَى

النَّبِيِّ ﷺ فِي غَارِ حِرَاءِ.

رقیه: من در کتاب تعلیمات دینی خواندم که اولین آیات قرآن در غار حرا بر پیامبر نازل شد

هَلْ رَأَيْتِ الْغَارَ؛ يَا أَمَّاهُ؟

آیا غار را دیدی مادرجان؟

آلٰم: لَا، يَا بُنْيَتِي. الْغَارُ يَقْعُدُ فَوْقَ جَبَلٍ مُرْتَفَعٍ، لَا يَسْتَطِعُ صُعُودَهُ إِلَّا الْأَقْوِيَاءُ.

وَ أَنْتِ تَعْلَمِينَ أَنَّ رِجْلِي تُؤْلِمُنِي.

نه دخترکم. غار بالای کوهی مرتفع قرار دارد، کسی جز افراد قوی نمی‌تواند به آن صعود کند(فقط افراد قوی می‌توانند) و تو می‌دانی که پای من در می‌کند (مرا به درد می‌آورد)

رُقَيْة: هَلْ رَأَيْتُمَا غَارَ ثَوْرِ الَّذِي لَجَأَ إِلَيْهِ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي طَرِيقِ هِجْرَتِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ الْمُنَوَّرَةِ؟

رقیه: آیا شما (دونفر) غار ثور را که پیامبر در راه هجرتش به مدینه منوره به آن پناه برد، دیدید؟

الْأَبُ: لا، يا عَزِيزَتِي؛ أَنَا أَتَمَنَّى أَنْ أَتَشَرَّفَ مَعَ جَمِيعِ أَعْصَاءِ الْأُسْرَةِ وَمَعَ الْأَقْرَبِاءِ
پدر: نه عزیزم، من آرزو دارم که با همهی اعضای خانواده و نزدیکان مشرف شوم

لِرِزِيَارَةِ مَكَّةَ الْمُكَرَّمَةِ وَالْمَدِينَةِ الْمُنَوَّرَةِ مَرَّةً أُخْرَى وَأَزُورَ هَذِهِ الْأَماَكِنَ.
به زیارت مکه مکرمه و مدینه منوره یکبار دیگر و این مکانها را زیارت کنم.

عَيْنُ جَوابِ الْأَسْئِلَةِ التَّالِيَةِ مِنَ الْعَمُودِ الثَّانِي. (اثنَانِ زَائِدَانِ)

يَكُونُ مُرْتَفِعًا.

٤

إِشْتَاقَ إِلَيْهِ.

٥

وَالِدَا الْأُسْرَةِ.

٣

أَمَامَ التَّلْفَازِ.

٢

رَأْسِي يُؤْلِمُنِي.

١

الْحُجَاجُ فِي الْمَطَارِ.

٠

لِآنَ رِجْلَ الْأَمْ كَانَتْ تُؤْلِمُهَا.

١- لِمَاذَا لَمْ تَضَعِدْ وَالِدَةُ عَارِفٍ وَرُقَيْةَ جَبَلَ النُّورِ؟

٢- مَاذَا كَانَ أَعْصَاءُ الْأُسْرَةِ يُشَاهِدُونَ؟

٣- أَيْنَ جَلَسَ أَعْصَاءُ الْأُسْرَةِ؟

٤- كَيْفَ يَكُونُ جَبَلُ النُّورِ؟

٥- مَنْ كَانَ يَبْنِي؟

إِخْتِرْ نَفْسَكَ. عَيْنِ «الْحَالَ» فِي الْجُمَلِ التَّالِيَةِ.

- ١- وَصَلَ الْمُسَافِرَانِ إِلَى الْمَطَارِ مُتَّاخِرِينَ وَ رَكِباً الطَّائِرَةَ.
- ٢- تَجْتَهِدُ الطَّالِبَةُ فِي أَدَاءِ وَاجِباتِهَا رَاضِيَةً وَ تُسَاعِدُ أُمَّهَا.
- ٣- يُشَجِّعُ الْمُتَقَرِّجُونَ فَرِيقَهُمُ الْفَائِزُ فَرِيحَنَ.
- ٤- الْطَّالِبَاتِ تَقْرَآنِ دُرُوسَهُمَا مُجَدَّدَاتِينَ.

إِخْتِرْ نَفْسَكَ. تَرْجِمِ الْآيَاتِ الْكَرِيمَةَ، ثُمَّ عَيْنِ «الْحَالَ».

- ١- ﴿... وَ خُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا﴾ النَّسَاءُ: ٢٨
إِنْسَانٌ ضَعِيفٌ خُلُقُ شَدِّهِ اسْتَ
  - ٢- ﴿وَ لَا تَهْنُوا وَ لَا تَحْزَنُوا وَ أَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ ...﴾ آلِ عِمَرَانَ: ١٣٩
سَسْتَ نَشْوِيدُ وَ نَارِاحْتَ نَبَاشِيدُ درَحَالِي كَهْ شَمَا بِرْتَرِيدَ
  - ٣- ﴿كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ ...﴾ الْبَقَرَةُ: ٢١٣
مَرْدَمْ امْتَى يِكْيَارِچَه بُودَندَ پِسْ خَدَاونَدِ پِيامْبَرَانِ رَا بِشَارَتِ دَهْنَدَه فَرِسْتَادَ
  - ٤- ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُظْمَنَّةُ * ارْجِعِي إِلَى رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً﴾ الْفَجْرُ: ٢٧ و ٢٨
اَيْ جَانَ آرَامَ، بَهْ سَوَى پِرْوَرَدَگَارَتِ خَشْنُودَ وَ رَاضِيَ بازَگَردَ
  - ٥- ﴿إِنَّمَا وَلِيْكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ رَاكِعُونَ﴾ الْمَائِدَةُ: ٥٥
تَنْهَا سَرِيرَسْتَ شَمَا خَدَا وَ پِيامْبَرَشَ وَ كَسَانِي كَهْ اِيمَانَ آورَدَندَ كَسَانِي كَهْ نَمَازَ
مِيْخَوَانَدَ وَ زَكَاتَ مِيرَدَازَندَ درَحَالِي كَهْ رَكُوعَ مِيكَنَدَه، هَسْتَندَ
- ١- لَا تَهْنُوا: سَسْتَ نَشْوِيدُ (وَهَنَّ) ٢- يُؤْتُونَ: مِنْ دَهْنَدَه (آتَ)

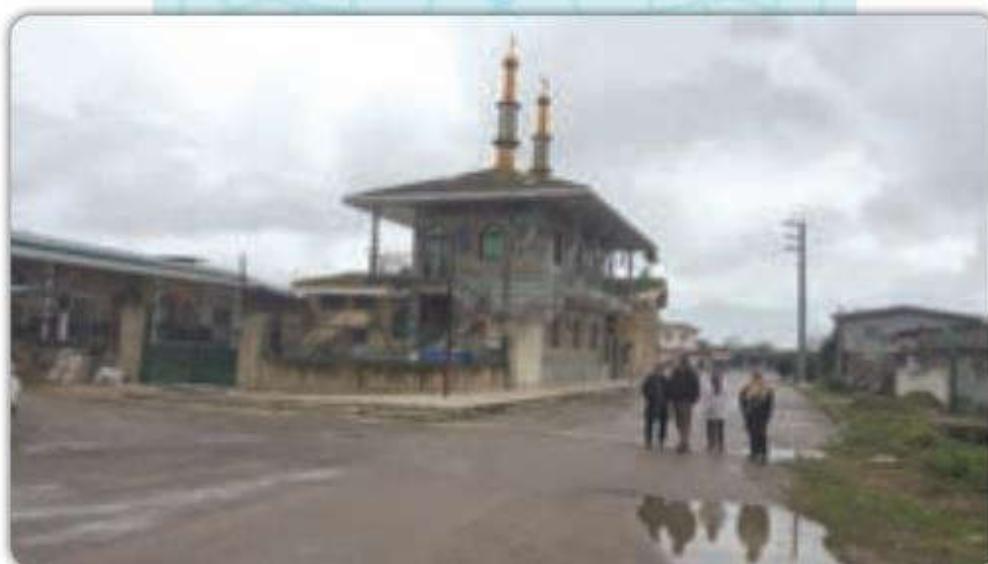
تماس با مهندس خليلي

+98-910-930-1019

الْتَّمَارِين

الْتَّمَرِينُ الْأَوَّلُ:

أ. عَيِّنْ نَوْعَ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطًّا. (نَوْعُ الْكَلِمَاتِ: اِسْمٌ فَاعِلٌ وَ اِسْمٌ مَفْعُولٍ وَ اِسْمٌ مَكَانٌ وَ اِسْمٌ مُبَالَغَةٌ وَ فِعْلٌ مُضَارِعٌ وَ مَصْدَرٌ وَ حَرْفٌ جَرٌّ وَ ...)

اسم فاعل

اسم فاعل فعل مضارع

«السَّيِّدُ مُسْلِمٌ» مُزارع. هو يَسْكُنُ في قَرْيَةٍ بِطْرُودٍ بِمُحَافَظَةِ مازندران. إِنَّهُ رَجُلٌ صَادِقٌ وَ

اسم مبالغه اسم مفعول حرف جر اسم مكان

صَبَارٌ وَ مُحْترَمٌ. فِي يَوْمٍ مِنَ الْأَيَّامِ شَاهَدَ جَمَاعَةً مِنَ الْمُسَافِرِينَ وَاقِفِينَ أَمَامَ مَسْجِدِ الْقَرْيَةِ.

فعل ماضي حرف جر

فَذَهَبَ وَ سَأَلُوهُمْ عَنْ سَبِّ وُقُوفِهِمْ، فَقَالُوا: إِنَّ سَيَارَتَنَا مُعَطَّلَةً.

فعل مضارع فعل فاعل

فَاتَّصَلَ السَّيِّدُ مُسْلِمٌ بِصَدِيقِهِ مُصْلِحِ السَّيَّارَاتِ؛ لِكَيْ يُصْلِحَ سَيَارَتَهُمْ. وَ جَاءَ صَدِيقُهُ

اسم مكان مصدر

وَ جَرَ سَيَارَتَهُمْ بِالْجَرَارَةِ وَ أَخَذَهَا إِلَى مَوْقِفِ تَصْلِيحِ السَّيَّارَاتِ.

المُعَطَّل: خراب شده الجراراة: تراكتور الموقف: ايستگاه موقف تصليح السيارات: تعميرگاه خودرو

تماس با مهندس خليلی

+98-910-930-1019

«السَّيِّدُ مُسْلِمٌ» مُزارعٌ. هُوَ يَسْكُنُ فِي قَرْيَةٍ بِطَرُودٍ بِمُحَافَظَةٍ مَازَنْدَرَانَ. إِنَّهُ رَجُلٌ صَادِقٌ وَ

آقَى مُسْلِمٌ كَشَوْرَزَ اسْتَ. او در روستای بطرود در استان مازندران ساکن است. او مردی راستگو و صَبَّارٌ وَ مُحْتَرَمٌ. فِي يَوْمٍ مِنَ الْأَيَّامِ شَاهَدَ جَمَاعَةً مِنَ الْمُسَافِرِينَ وَاقِفِينَ أَمَامَ مَسْجِدِ الْقَرْيَةِ. بسیار صبور و محترم است. در روزی از روزها جمعیتی از مسافرین را مقابل مسجد روستا دید که ایستاده‌اند. فَذَهَبَ وَ سَأَلَهُمْ عَنْ سَبَبِ وُقُوفِهِمْ، فَقَالُوا: إِنَّ سَيَّارَتَنَا مُعَطَّلَةً.

پس رفت و از آنها دلیل ایستادن‌شان را پرسید، گفتند که خودروی ما خراب شده است.

فَاتَّصَلَ السَّيِّدُ مُسْلِمٌ بِصَدِيقِهِ مُصَلِّحِ السَّيَّارَاتِ؛ لِكَيْ يُصَلِّحَ سَيَّارَتَهُمْ. وَ جَاءَ صَدِيقُهُ

پس با دوستش، تعمیرکار خودرو، تماس گرفت تا خودروشان را تعمیر کند و دوستش آمد

وَ جَرَّ سَيَّارَتَهُمْ بِالْجَرَّارَةِ وَ أَخَذَهَا إِلَى مَوْقِفِ تَصْلِحِ السَّيَّارَاتِ.

و خودروشان را با تراکتور کشید و برد به تعمیرگاه خودور.

مُصَلِّحُ السَّيَّارَاتِ

تسْعَةٌ

قرَيْةٌ بِطَرُودٍ

ب. مَا مِهْنَةُ صَدِيقِ السَّيِّدِ مُسْلِمٌ؟

ج. كَمْ جَارًاً وَ مَجْرُورًاً فِي النَّصِّ؟

د. أَيْنَ يَعِيشُ السَّيِّدُ مُسْلِمٌ؟

هـ. أَكْتُبْ مُفْرَدَهُ هَذِهِ الْكَلِمَاتِ.

سَادَةٌ: سَيِّدٌ قُرْيَةٌ: قَرْيَةٌ رِجَالٌ: رَجُلٌ أَيَّامٌ: يَوْمٌ سَيَّارَاتٌ: سَيَّارَةٌ

مُصَلِّحُونَ: مُصَلِّحٌ أَصْدِقَاءٌ: صَدِيقٌ مَوْقِفٌ: جَرَّارَاتٌ: جَمَاعَاتٌ: جَمَاعَةٌ

تماس با مهندس خلیلی

+98-1019-930-1019

التمرين الثاني: عِيْنِ الْكَلِمَةِ الْغَرِيبَةِ فِي كُلِّ مَجْمُوعَةٍ، مَعَ بَيَانِ السَّبَبِ.

١-	الْأَصْدِقَاء	☐	الْأَحِبَاء	☐	الْأَحِيَاء	☐	الْأَرْبِعَاء	☒
٢-	الْطِين	☐	الْمِلَفُ	☒	الْتُّرَابُ	☐	الْحَجَرُ	☐
٣-	الْأَعْيُنُ	☐	الْأَكْتَافُ	☐	الْفَأْسُ	☒	الْأَسْنَانُ	☐
٤-	الْغُرَابُ	☐	الْعُصْفُورُ	☐	الْحَمَامَةُ	☐	الْمَائِدَةُ	☒
٥-	الْعَظَمُ	☐	الْلَّحْمُ	☐	الْعَامُ	☒	الْدَّمُ	☐
٦-	الْخِيَامُ	☒	أَمْسِ	☐	غَدًا	☐	الْيَوْمُ	☐

التمرين الثالث: اكتب الم محل الإعرابي للكلمات التي تحتها خط.

١- «... رَبَّنَا آتَنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً ...» آل بقرة: ٢٠١

پروردگارا در دنيا به ما نیکي و در آخرت [نيز] نیکي بدھ.

٢- «... جَاءَ الْحَقُّ وَ زَهَقَ الْبَاطِلُ ...» آل إسراء: ٨١

حق آمد و باطل نابود شد.

٣- «... وَ اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَ الصَّلَاةِ ...» آل بقرة: ٤٥

از بردباري و نماز ياري بجويد.

٤- «... فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ» آل مائدة: ٥٦

بى گمان حزب خدا چيره شدگان اند.

٥- «... كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ» آل عمران: ١٨٥

هر کس چشندہ مرگ است.

التمرين الرابع:

أكتب كلمةً مُناسبةً للتوضيحات التالية من كلمات نص الدرس و التمارين.

بنى

١- إبني الصغير.

بنיתי

٢- بنتي الصغيرة.

القمة

٣- أعلى الجبل و رأسه.

الموقف

٤- مكان وقوف السيارات و الحافلات.

الجرارة

٥- سيارة نستخدمها للعمل في المزرعة.

المعطل

٦- صفة لجهاز أو آلة أو أداة بحاجة إلى التصليح.

تماس با مهندس خليلي

+98-910-930-1019

١- كِتَبٌ: نوشته

لَمْ لا تَكْتُبِيْنَ دَرْسَكِ؟	قَدْ كُتِبَ التَّمَرِينُ:
چرا درست را ننوشتی؟	تمرين نوشته شد
	لَمْ تَكْتُبِيْ شَيْئًا:
	چیزی ننوشته ای

٢- تَكَاتِبَ: نامه‌نگاری کرد

رجاءً، تَكَاتِباً:	الصَّدِيقانِ تَكَاتِباً:
لطفاً نامه نگاری کنید	دو دوست نامه نگاری کردند
	تَكَاتِبَ الزَّمِيلانِ:
	دو همکلاسی نامه نگاری کردند

٣- مَنَعَ: بازداشت، منع کرد

لَا تَمْنَعُنَا عَنِ الْخُروجِ:	مُنْعِثُ عَنِ الْمَوَادِ السُّكَرِيَّةِ:
ما را از خروج منع نکن	از مواد قندی منع شدم
	شاهدنا مانعاً بالطريقِ:
	در راه مانع ديدیم

٤- اِمْتَنَعَ: خودداری کرد

لَا تَمْتَنَعُوا عَنِ الْأَكْلِ:	لَنْ تَمْتَنَعَ عَنِ الْخُروجِ:
از خوردن خودداری نکنید	بیرون رفتن خودداری نخواهیم کرد
	کانَ الْحَارِسُ قَدِ امْتَنَعَ عَنِ النُّومِ:

نگهبان از خواب خودداری کرده بود

تماس با مهندس خلیلی
+98-910-1019

۵- عَمِلَ: کار کرد، عمل کرد

أَتَعْمَلُونَ فِي الْمَصْنَعِ؟	لِمَ مَا عَمِلْتُمْ بِوَاجِبَاتِكُمْ؟
آیا در کارخانه کار میکنید؟	چرا به تکالیفتان عمل نکر دید؟
	الْعُمَالُ مَشغولُونَ بِالْعَمَلِ: کارگران مشغول به کار هستند

۶- عَامَلَ: رفتار کرد

إِلَهِي، لَا تُعَامِلْنَا بِعَدْلٍكَ:	إِلَهِي، عَامِلْنَا بِفَضْلِكَ:
خدا ایا با بخشش خود با ما رفتار نکن	خدا ایا به عدل خود با ما رفتار کن
	کانوا یُعَامِلُونَا جَيِّداً: به خوبی با ما رفتار کردند

۷- ذَكَرَ: یاد کرد

ذُكِرْتَ بِالْخَيْرِ:	قَدْ ذَكَرَ الْمُؤْمِنُ رَبَّهُ:
به نیکی یاد شده ای	مومن پروردگارش را یاد کرده است
	قَدْ يَذْكُرُ الأَسْتَاذُ تَلَامِيذهُ الْقُدَماءَ: استاد از دانش آموزان قدیمی اش یاد میکند

۸- تَذَكَّرَ: به یاد آورد

سَيِّئَتْذَكَرُنَا الْمُدَرَّسُ:	جَدِّي وَ جَدَّتِي تَذَكَّرَانِي:
معلم ما رابه یاد خواهد آورد	ربیزگ و مادربزرگ مرا به یاد آورده اند
	لَا أَنَذَّكَرُكَ يَا زَمِيلِي: ای همکلاسی من، تو رابه یاد نمی آورم

سَمَكَةُ السَّهْمِ

ماهی تیرانداز
مبتدأ

سَمَكَةُ السَّهْمِ مِنْ أَعْجَبِ الْأَسْمَاكِ فِي الصَّيْدِ. إِنَّهَا تُطْلِقُ^٢ قَطْرَاتِ الْمَاءِ مُتَتَالِيَّةً^٣ مِنْ

ماهی تیرانداز از عجیب‌ترین ماهی‌ها در شکار کردن است. آن (ماهی) قطره‌های آب متوالی را از مجرور به حرف جر

فَمِهَا إِلَى الْهَوَاءِ بِقَوَّةٍ تُشْبِهُ إِطْلَاقَ السَّهْمِ وَ تُطْلِقُ هَذَا السَّهْمَ الْمَائِيَّ فِي اتِّجَاهِ الْحَشَراتِ دهانش با قوت به سوی هوا رها می‌کند که مانند رها (پرتاب) کردن تیر می‌ماند و این تیر آب را در جهت (به سوی) حشرات پرتاب می‌کند

فَاعل مضاف اليه **حال** فَوْقَ الْمَاءِ، وَ عِنْدَمَا تَسْقُطُ الْحَشَرَةُ عَلَى سَطْحِ الْمَاءِ تَبَلَّغُهَا^٤ حَيَّةً.

در بالای آب، و زمانی که حشره می‌افتد بر روی آب، آن را زنده می‌بلعد.

مبتدأ

هُوَ^٥ أَسْمَاكِ الزَّيْنَةِ مُعْجَبُونَ بِهَذِهِ السَّمَكَةِ، وَلَكِنَّ تَعْذِيَّتَهَا صَعْبَةُ عَلَيْهِمْ؛ لِأَنَّهَا تُحِبُّ أَنْ

علقه‌مندان ماهی‌های زینتی از این ماهی شگفت‌زده (به آن علاقه‌مند) هستند ولی غذا دادن به آن (ماهی) برایشان سخت است، زیرا آن دوست دارد که

مفعول صفت **خبر** تَأْكُلُ الْفَرَائِسَ^٦ الْحَيَّةَ.

شکارهای زنده را بخورد.

سَمَكَةُ التِّلَابِيَا

ماهی تیلابیا

مجرور به حرف جر حال

سَمَكَةُ التِّلَابِيَا مِنْ أَعْرَبِ الْأَسْمَاكِ تُدَافِعُ عَنْ صِغَارِهَا وَ هِيَ تَسِيرُ مَعَهَا. إِنَّهَا تَعِيشُ فِي شَمَالِ

ماهی تیلابیا از ناشناخته‌ترین ماهی‌های است، از بچه‌هایش دفاع می‌کند در حالی که با آنها حرکت می‌کند. در شمال

مفعول إفريقيا. وَ هَذِهِ السَّمَكَةُ تَبَلَّغُ صِغَارِهَا عِنْدَ الْخَطَرِ؛ ثُمَّ تُخْرِجُهَا بَعْدَ زَوَالِ الْخَطَرِ.

آفریقا زندگی می‌کند و این ماهی هنگام خطر بچه‌هایش را می‌بلعد و پس از رفع خطر آنها را خارج می‌کند.

١- أَقْوَى النَّاسِ مَنِ انتَصَرَ^١ عَلَى عَصَبِهِ سَهْلًا.

قویترین مردم کسی است که به راحتی بر خشمش پیروز شد

٢- مَنْ عَاشَ بِوَجْهِيْنِ، ماتَ خَاسِرًا لَا وَجْهَ لَهُ.

هر کس با دور و بی زندگی کند، با زیان و در حالی که هیچ رویی ندارد میمیرد

٣- عِنْدَ وُقُوعِ الْمُصَاصِبِ تَذَهَّبُ الْعَدَاوَةُ سَرِيعَةً.

هنگام اتفاق افتادن مصیبتها، دشمنی ها به سرعت از بین میروند

٤- مَنْ أَذْنَبَ^٢ وَ هُوَ يَضْحَكُ، دَخَلَ النَّارَ وَ هُوَ يَبْكِي.

هر کس کنایه کند در حالیکه میخنده، به اتش (جهنم) وارد شود در حالیکه میگرید

٥- يَبْقَى الْمُحْسِنُ حَيَاً وَ إِنْ نُقِلَ إِلَى مَنَازِلِ الْأَمْوَاتِ.

نیکوکار زنده می ماند حتی اگر به مکان مردگان منتقل شده باشد

٦- إِذَا طَلَبْتَ أَنْ تَنْجَحَ فِي عَمَلِكَ فَقُمْ بِهِ وَحِيدًا^٣ وَ لَا تَوَكَّلْ عَلَى النَّاسِ.

هرگاه خواستی در عملت موفق باشی، به تنها یی برایش به پاخیز و به مردم توکل نکن

تمثٰل، ثَمَاثِيل
مِثٰل، أَمْثِيلَة

سَنٌّ، أَسْنَان
سَنَّة، سَنَوَات

١١ - تمثٰل، أمثٰلة

١٢ - سَنٌّ، سَنَوَات

١٣ - عَصْر، عُصُور

١٤ - صَنَم، أَصْنَام

١٥ - حَاجٌّ، حُجَّاج

١٦ - دَمْع، دُمُوع

١٧ - وَجْه، وُجُوه

بِنْت، بَنَات
بْنَ، أَبْنَاء

١٨ - بِنْت، أَبْنَاء

١٩ - إِلَه، آلَهَة

٢٠ - آيَة، آيَات

١ - سَمَكَة، سَمَكَات

٢ - ذِكْرٌ، ذِكْرَيَات

٣ - فَرِيسَة، فَرَائِس

٤ - قُرْبَان، قَرَابِين

خَطا، أَخْطَا^١
خَطِيئَة، خَطَايَا

طَعَام، مَطَاعِمَة
مَطْعَم، مَطَائِمَ

٥ - خَطِيئَة، أَخْطَا

٦ - طَعَام، مَطَاعِم

٧ - دَعْوَة، دَعَوَات

شَعْب، شُعُوبَة
شُعْبَة، شُعَبَة

٨ - كِتابَة، كِتَابَات

٩ - شَعْب، شُعَبَة

عَظَم، عِظَامَة
أَعْظَم، أَعِظَامَة

١٠ - عَظْم، أَعْظَامِ

تماس با مهندس خليلي

+98-910-930-1019

عربی دوازدهم

٣

آل الدَّرْسِ الثَّالِثُ

«الْعِلْمُ صَيْدٌ وَالْكِتَابَةُ قَيْدٌ»

فَ«قَيِّدُوا الْعِلْمَ بِالْكِتَابَةِ». رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

دانش شکار است و نوشتن بند؛ پس دانش را با نوشتن به بندآورید.

تمیه و تدوین
مهندس حسین خلیلی

الكتُب طَعَامُ الْفِكْرِ

(عَنْ كِتَابِ «أَنَا» لِعَبَّاسِ مَحْمودِ الْعَقَادِ، بِتَصْرِيفٍ)
 (از کتاب "من" از عباس محمود عقاد، با دخل و تصرف)

إِنَّ الْكُتُبَ طَعَامُ الْفِكْرِ، وَ لِكُلِّ فِكْرٍ طَعَامٌ، كَمَا تَوْجَدُ أَطْعَمَةً لِكُلِّ جِسْمٍ. وَ مِنْ مَزايا
 قطعاً كتبها خوراک فکر و اندیشه هستند، و برای هر فکری خوراکی هست، همانطور که برای هر جسمی خوراک هایی
 یافت می شود. و از ویژگی های مثبت

الْجِسْمُ الْقَوِيُّ أَنَّهُ يَجْذِبُ غِذَاءً مُنَاسِبًا لِنَفْسِهِ، وَ كَذَلِكَ الْإِنْسَانُ الْعَاقِلُ يَسْتَطِيعُ أَنْ
 جسم قوی آن است که خوراک مناسب را برای خودش جذب می کند، و این چنین انسان عاقل می تواند که

يَجِدَ غِذَاءً فِكْرِيًّا فِي كُلِّ مَوْضُوعٍ، وَ إِنَّ التَّحْدِيدَ فِي اخْتِيَارِ الْكُتُبِ گَالْتَحْدِيدِ فِي
 خوراک فکری در همه موضعات پیدا کند، و قطعاً محدود کردن انتخاب کتابها مانند محدود کردن

اخْتِيَارِ الطَّعَامِ، كِلاهُمَا لَا يَكُونُ إِلَّا لِطِفْلٍ أَوْ مَرِيضٍ. إِذَا كَانَ لَكَ فِكْرٌ قَادِرٌ تَسْتَطِيعُ

انتخاب خوراک است، هر دو آنها (محدود کردن انتخاب کتاب و غذا) برای بیمار یا کودک است. زمانیکه فکر توانمندی
 داری که می توانی

بِهِ أَنْ تَفْهَمَ مَا تَقْرَأُ؛ فَاقْرَأُ ما تُحِبُّ مِنَ الْكُتُبِ؛ فَالْتَّجَارِبُ لَا تُغْنِيُنَا عَنِ الْكُتُبِ؛ لِأَنَّ

بِهِ كَمْكَ آن بفهمی آنچه را که می خوانی، پس بخوان از کتابها هرچه را که می پسندی. تجربه ها ما را از کتابها
 بی نیاز نمی کند، زیرا

الْكُتُبَ تَجَارِبُ الْأَمْمِ عَلَى مَرَّ آلَافِ السَّنِينَ، وَ لَا يُمْكِنُ أَنْ تَبَلُّغَ تَجْرِيَةً الْفَرِدِ الْوَاحِدِ

کتابها تجربه های مردم در طی هزاران سال است و ممکن نیست که تجربه هی یک نفر بیش از

أَكْثَرَ مِنْ عَشَرَاتِ السَّنِينَ.
 دهها سال شود.

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

وَ لَا أَظْنُ أَنَّ هُنَاكَ كُتُبًا مُكَرَّةً؛ لِأَنَّى أَعْتَقُدُ أَنَّ الْفِكْرَةَ الْوَاحِدَةَ إِذَا طَرَحَهَا الْفُكَارَ وَ گمان نمی کنم که کتاب‌های تکراری وجود داشته باشند، زیرا معتقدم زمانی که یک فکر یکسان از طرف هزار

کاتِبٍ، أَصْبَحَتْ الْفَ فِكْرَةً. وَ لِهُذَا أَرِيدُ أَنْ أَقْرَأَ فِي الْمَوْضِوْعِ الْوَاحِدِ آرَاءَ عِدَّةٍ
نویسنده مطرح می‌شود، تبدیل می‌شود به هزار ایده و فکر. به همین دلیل می‌خواهم که در یک موضوع یکسان
نظرهای تعداد زیادی

كُتَابٌ: لِأَنَّ هَذَا الْعَمَلُ أَمْتَعٌ وَ أَنْفَعٌ مِنْ قِرَاءَةِ الْمَوْضِوْعَاتِ الْمُتَعَدِّدَةِ، فَمَثَلًاً أَقْرَأَ
نویسنده را بخوانم؛ زیرا این عمل لذت‌بخشن‌تر و سودمندتر از خواندن موضوعات مختلف است، پس مثلاً

فِي حَيَاةِ «نَابِلِيُونَ» آرَاءَ ثَلَاثَيْنَ كَاتِبًا، وَ أَنَا وَاثِقٌ أَنَّ كُلَّ كَاتِبٍ قَدْ وَصَفَ نَابِلِيُونَ

در مورد زندگی ناپلئون نظر 30 نویسنده را می‌خوانم، و مطمئن هستم که هر نویسنده‌ای ناپلئون را به ویژگی‌هایی
وصفت کرده است

بِأَوْصَافٍ لَا تُشْبِهُ أَوْصَافَ الْكُتُبِ الْآخَرِينَ.
که به ویژگی‌های (مورد اشاره‌ی) دیگر نویسنده‌گان شبیه نیست.

فَرُبَّ كِتَابٍ يَجْتَهِدُ الْقَارِئُ فِي قِرَاءَتِهِ، ثُمَّ لَا يَخْرُجُ مِنْهُ بِفَائِدَةٍ، وَ رُبَّ كِتَابٍ
چه بسا کتابی که خواننده در خواندنش تلاش کرده باشد و سپس فایده‌ای برای او نداشته باشد و چه بسا کتابی

يَتَصَفَّحُ قَارِئٌ؛ فَيُؤْتُرُ فِي نَفْسِهِ تَأْثِيرًا عَمِيقًا يَظْهَرُ فِي آرَائِهِ. أَمَّا الْكِتَابُ الْمُفَيَّدُ
که خواننده‌اش آن را ورق زده باشد و (آن کتاب) در خواننده تأثیر عمیقی گذاشته باشد بطوریکه (آن تأثیر) در
نظرهایش ظاهر شود. اما کتاب سودمند

فَهُوَ الَّذِي يَزِيدُ مَعْرِفَتَكَ فِي الْحَيَاةِ وَ قَوْتَكَ عَلَى الْفَهْمِ وَ الْعَمَلِ، فَإِذَا وَجَدْتَ
آن است که شناخت تو را از زندگی و توانایی‌ات را در فهم و عمل افزایش می‌دهد پس زمانیکه یافتنی

ذَلِكَ فِي كِتَابٍ، كَانَ جَدِيرًا بِالْعِنَايَةِ وَ التَّقْدِيرِ.
آن (ویژگی‌ها) را در کتاب، آن (کتاب) شایسته توجه و ستایش است.

الْعَقَادُ أَدِيبٌ وَ صَحَافِيٌّ وَ مُفَكِّرٌ وَ شَاعِرٌ مِصْرَى؛ أَمْهُ مِنْ أَصْلٍ كُرْدِيٌّ. فَكَانَ الْعَقَادُ
عقاد نویسنده، روزنامه‌نگار، متفکر و شاعری مصری است، مادرش اصلتاً کرد است و عقاد

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

لَا يَرَى الْجَمَالَ إِلَّا الْحُرْيَةَ؛ وَ لِهَذَا لَا نُشَاهِدُ فِي حَيَاتِهِ إِلَّا النَّشَاطَ عَلَى رَغْمِ ظُرُوفِهِ الْقَاسِيَةِ.
زیبایی را فقط در آزادی می‌دید. و به همین دلیل علی‌رغم شرایط دشوار در زندگی اش چیزی جز فعالیت نمی‌بینیم.

يُقال إِنَّهُ قَرَأَآلَفَ الْكُتُبِ . وَ هُوَ مِنْ أَهَمِ الْكُتُبِ فِي مِصْرَ . فَقَدْ أَضَافَ إِلَى
گفته می‌شود که او هزاران کتاب خواند. و او از مهمترین نویسندها در مصر است.

المَكْتَبَةِ الْعَرَبِيَّةِ أَكْثَرَ مِنْ مِئَةِ كِتَابٍ فِي الْمَجَالَاتِ الْمُخْتَلَفَةِ .
و به کتابخانه‌ی عربی بیش از 100 کتاب در زمینه‌های مختلف افزوده است.

ما درَسَ الْعَقَادُ إِلَّا فِي الْمَرْحَلَةِ الْابْتِدَائِيَّةِ، لِعَدَمِ وُجُودِ مَدْرَسَةٍ ثَانَوِيَّةٍ فِي مُحَافَظَةِ
عقاد فقط در سطح اولیه (ابتدایی) درس خواند، به دلیل نبود مدرسه متوسطه در استان

أَسْوَانَ الَّتِي وُلِدَ وَ نَشَأَ فِيهَا . وَ مَا اسْتَطَاعَتْ أُسْرَتُهُ أَنْ تُرْسِلَهُ إِلَى الْقَاهِرَةِ لِتَكْمِيلِ
اسوان که در آن به دنیا آمد و رشد کرد. و خانواده‌اش نمی‌توانست که او را برای تکمیل تحصیلاتش به قاهره بفرستد.

دِرَاسَتِهِ . فَمَا اعْتَمَدَ الْعَقَادُ إِلَّا عَلَى نَفْسِهِ . فَقَدْ تَعَلَّمَ الإِنْجِليزِيَّةَ مِنَ السُّيَّاحِ الَّذِينَ
پس عقاد فقط به خودش اعتماد کرد(چیزی جز اعتماد به نفس نداشت). انگلیسی را آموخته بود از گردشگرانی که

كَانُوا يَأْتُونَ إِلَى مِصْرَ لِزِيَارَةِ الْأَثَارِ التَّارِيХِيَّةِ .
برای دیدن آثار تاریخی به مصر می‌آمدند.

✓

أ. عَيْنِ الصَّحِيحَ وَ الْخَطَا حَسَبَ نَصُّ الدَّرِسِ .

✗

١- درَسَ الْعَقَادُ فِي جَامِعَةِ أَنْقَرَةِ وَ حَصَلَتْ عَلَى دُكْتُورَاهُ فَخْرِيَّةٌ مِنْهَا .

✓

٢- رَبَّ كِتَابٍ تَجْهِيدٌ فِي قِرَاءَتِهِ، ثُمَّ لَا تَحْصُلُ عَلَى فَائِدَةٍ مِنْهُ .

✓

٣- الْكُتُبُ تَجَارِبُ آلَافِ الْعُلَمَاءِ عَلَى مَرْسَى السُّنَّيْنَ .

✗

٤- تَحْدِيدُ قِرَاءَةِ الْكُتُبِ نَافِعٌ فِي رَأِيِ الْكَاتِبِ .

✓

٥- يَعْتَقِدُ الْعَقَادُ أَنَّ الْجَمَالَ جَمَالُ الْحُرْيَةِ .

✗

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

٦- لَا طَعَامَ لِفِكْرِ الْإِنْسَانِ .

بـ. أـِحـْبـُ عـَنِ الـأـَسـِئـَلـَةـِ التـَّالـِيـَةـِ حـَسـَبـَ نـَصـُ الدـَّرـِسـِ.

١ـ لـِمـَادـًا لـَمـْ يـُواـصـِلـِ الـعـَقـَادـُ دـِرـَاسـَتـَهـِ فـِي الـمـَدـَرـَسـَةـِ التـَّانـَوـِيـَّةـِ؟

لـِغـَدـَمـْ وـُجـَوـِدـِ مـَدـَرـَسـَةـِ تـَانـَوـِيـَّةـِ فـِي مـُحـَافـَظـَةـِ أـَسـَوـَانـِ الـَّتـِي وـُلـَدـَ وـَنـَشـَأـَ فـِيهـَا

٢ـ بـِأـَيـِّ شـَيـِّءـِ شـَبـَّهـَ الـعـَقـَادـُ التـَّحـِدـِيدـَ فـِي اخـْتـِيـَارـِ الـكـُتـُبـِ؟

هـَوـَ شـَبـَّهـَ التـَّحـِدـِيدـِ فـِي اخـْتـِيـَارـِ الـكـُتـُبـِ بـِالتـَّحـِدـِيدـِ فـِي اخـْتـِيـَارـِ الطـَّعـَامـِ

٣ـ كـِتـَابـًا أـَضـَافـَ الـعـَقـَادـُ إـِلـَى الـمـَكـَبـَةـِ الـعـَرـَبـِيـَّةـِ؟

هـَوـَ أـَضـَافـَ اـكـْثـَرـِ مـِنـِ مـِئـَةـِ كـِتـَابـِ

٤ـ مـِمـَّنـْ تـَعـَلـَّمـَ الـعـَقـَادـُ الـلـَّغـَةـِ الـإـنـِجـِلـِيزـِيـَّةـِ؟

هـَوـَ تـَعـَلـَّمـَ الـلـَّغـَةـِ الـإـنـِجـِلـِيزـِيـَّةـِ مـِنـِ السـَّيـَاحـِ الـذـِينـِ كـَانـُوا يـَأـتـُونـَ إـِلـَى مـِصـَرـَ

٥ـ مـاـ هـُوـ مـِقـِيـَاسـُ الـكـُتـُبـِ الـمـُفـِيدـِةـِ؟

الـكـِتـَابـُ الـمـُفـِيدـُ هـُوـ الـذـِي يـَزـِيدـُ الـمـَعـْرـِفـَةـِ فـِي الـحـَيـَاةـِ وـِالـقـُوـَّةـِ عـَلـَى الـفـَهـِمـِ وـِالـعـَمـَلـِ

٦ـ مـاـ هـِيـَ مـَزاـيـَا الـجـِسـَمـِ الـقـَوـِيـِّ؟

أـَنـَّهـُ يـَجـِذـِبـُ غـِذـَاءـَ مـُنـَاسـِبـًا لـِنـَفـِسـِهـِ

تمـَاسـُ بـِاـمـَهـِنـَدـَسـِ خـَلـِيلـِيـِّ

+98-910-930-1019

١- اِخْتَيِرْ نَفْسَكَ. تَرْجِمْ مَا يَلِي، ثُمَّ عَيْنِ الْمُسْتَشْنَى وَ الْمُسْتَشْنَى مِنْهُ.

٢- ۱- ...كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهُهُ ...) القَصْصَ: ٨٨

جز ذات او همهچیز نابود شونده است. (فولادوند)

٢- (فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ لِكُلِّهِمْ أَجْمَعُونَ إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَ كَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ) ص: ٧٣ و ٧٤

پس همه فرشتگان یکسره سجده کردند مگر ابلیس (که) تکبر نمود و از کافران شد. (فولادوند)

٣- ۲- كُلُّ عَيْنٍ بِاِكِيَّةٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا ثَلَاثٌ أَعْيُنٌ: عَيْنُ سَهْرَتْ^١ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَ عَيْنُ غُضْتْ^٢ عَنْ مَحَارِمِ اللَّهِ، وَ عَيْنُ فَاضَتْ^٣ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

روز قیامت همه چشمها گریان است مگر سه چشم: چشم که در راه خدا بیدار ماند، چشم که از حرام خدا بر هم نهاده شد(بسته شد)، چشم که از پروای الهی لبریز شد.

٤- ۲- كُلُّ وَعَاءٍ يَضِيقُ^٦ بِمَا جُعِلَ فِيهِ إِلَّا وَعَاءُ الْعِلْمِ; فَإِنَّهُ يَتَسَعُ^٧ بِهِ. الْإِمامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ

ظرفیت هر ظرفی با آنچه در آن قرار داده می شود مگر ظرف علم که با آن (قرار دادن علم در آن) فراخ می شود.

٥- ۲- كُلُّ شَيْءٍ يَرْخُصُ^٨ إِذَا كَثُرَ إِلَّا الْأَدَبَ; فَإِنَّهُ إِذَا كَثُرَ غَلَّا^٩. مَثَلٌ عَرَبِيٌّ

همه چیز وقتی زیاد شود ارزان می شود مگر ادب، که آن وقتی زیاد شد، گران شود.

٦- لا تَعْلَمُ زَمِيلاتِي الْلُّغَةَ الْفَرَنْسِيَّةَ إِلَّا عَطِيَّةً.

هیچ کدام از همکلاسی هایم زبان فرانسوی بلد نیستند مگر عطیه.

٧- حَلَّ الطَّلَابُ مَسَائلَ الرِّيَاضِيَّاتِ إِلَّا مَسَالَةً.

دانش آموزان (همهی) سوالات ریاضی را حل کردند مگر یک سوال را.

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

٢ اخْتِبِرْ نَفْسَكَ. تَرْجِمِ الْعِبَاراتِ التَّالِيَّةَ، ثُمَّ مَيِّزْ أُسْلُوبَ الْحَصْرِ مِنْ أُسْلُوبِ الْإِسْتِشَاءِ.

١ - ﴿وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعْبٌ وَلَهُوَ ...﴾ آلأنعام: ٣٢

زندگی دنیا جز بازی و سرگرمی نیست.. (فولادوند)

٢ - ﴿... لَا يَيْأَسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ﴾ يوسف: ٨٧

تنها قوم کافران از رحمت خدا نامید می شوند.

٣ - ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ...﴾ العصر: ٢ و ٣

همانا انسان در خسaran است، مگر کسانی که ایمان آوردن و اعمال نیک انجام دادند.

٤ - ما طَالَعْتُ لَيْلَةً الْإِمْتِحَانِ كِتَابًا إِلَّا كِتَابَ الْعَرَبِيَّةِ.

شب امتحان کتابی غیر از کتاب عربی مطالعه نکردم.

٥ - قَرَأْتُ الْكِتَابَ التَّارِيْخِيَّ إِلَّا مَصَادِرَهُ.

(همهی) کتاب تاریخ را خواندم مگر منابعش را.

٦ - إِشْتَرَيْتُ أَنْوَاعَ الْفَاكِهَةِ إِلَّا آنَانَاسَ.

انواع میوه را خریدم مگر آناناس.

تماس با مهندس خلیلی

+98-1019-930-1019

الْتَّمَارِين

الْتَّمَرِينُ الْأَوَّلُ: أَكْتُبْ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً لِلتَّوْضِيحاَتِ التَّالِيَّةِ مِنْ كَلِمَاتِ الْمُعْجَمِ.

أَغْنَاهُ عَنْهُ

١ - جَعَلَهُ غَنِيًّا لَا حَاجَةَ لَهُ.

الصَّحَّفِيُّ

٢ - شَخْصٌ يَكْتُبْ مَقَالَاتٍ فِي الصُّحُفِ.

الثَّانَوِيَّةُ

٣ - الْمَرْحَلَةُ الدُّرَاسِيَّةُ بَعْدَ الْإِبْتِدَائِيَّةِ.

الْمُفَكِّرُ

٤ - الْعَالِمُ الَّذِي لَهُ أَفْكَارٌ عَمِيقَةٌ وَحَدِيثَةٌ.

الظَّرْوفَةُ

٥ - الْأَوْضَاعُ وَالْأَحْوَالُ الَّتِي نُشَاهِدُهَا حَوْلَنَا.

الْتَّمْرِينُ الثَّانِي:

ضَعْ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً مِنَ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ.

١- سِعْرُ الْعِنْب ..... في نِهَايَةِ الصَّيفِ بِسَبَبِ وُفُورِهِ فِي السُّوقِ.

- يَغْضُبُ يَكْثُرُ يَرْخُصُ يَغْلُو

قيمت انگور در انتهای تابستان به دلیل زیاد شدن آن در بازار ارزان می‌شود.

٢- أَعْطَى الْمُدِيرُ مَسْؤُلِيَّةَ الْمَكْتَبَةِ لِزَمِيلِيِّ وَ هُوَ ..... بِهَا.

- ظُرُوفُ شَلَالٌ تِلْفَازٌ جَدِيرٌ

مدیر مسئولیت کتابخانه را به همکلاسیام داد و او شایسته‌ی آن بود.

٣- ذَهَبْنَا إِلَى الْبُسْتَانِ وَ ..... التَّفَاحَاتِ وَ الرُّمَانَاتِ.

- أَكَلْنَا رَكِبْنَا تَصَفَّحْنَا طَبَعْنَا

به باع رفتیم و سیبها و انارها خوردیم.

٤- صَنَعْتُ ..... جَمِيلًا مِنْ خَشْبِ شَجَرَةِ الْجَوزِ.

- نُحَاسًا حَدِيدًا زُجَاجًا وِعَاءً

از پوست درخت گردو ظرف زیبایی ساختم.

٥- حارِسُ الْفُنْدُقِ ..... كُلَّ اللَّيْلِ مَعَ زَمِيلِهِ.

- يَسْهُرُ يَقْدِفُ يُمَرِّرُ يُخَفِّضُ

نگهبان هتل تمام شب را همراه همکارش بیدار می‌ماند.

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

التمرين الثالث:

إملاء الجدول بكلمات مُناسبة.

الرَّمْز

- عباءة
- ماخوذ
- متذكّر
- حِمامَة
- تَعَارُف
- جِرْبَاء
- عُدْوَان
- مَقْطُوع
- ظَاهِرَة
- أَفْلَام
- بِطاقة
- أَقْمَار
- تَعْلِيم
- أَنْهَار
- مَعْجُون
- بِضَاعَة
- سُهُولَة
- نَفَقَات
- سِرْوَال
- وَالِدَة
- گراسي
- بَهَائِم
- أَعْلَام
- أَصْنَام
- تِلْمِيز
- إِرْسَال
- بَرَامِج
- حِجَارة

ع	د	و	ا	ن
ح	م	ا	م	ه
م	ت	ذ	ك	ر
ع	ب	ا	ه	ء
م	أ	خ	و	ذ
ت	ع	أ	ر	ف
م	ق	ط	و	ع
ح	ر	ب	ا	ء
ظ	ا	ه	ر	ه
ا	ق	م	ا	ر
ب	ط	ا	ق	ه
ا	ف	ل	ا	م
م	ع	ج	و	ن
ب	ض	أ	ع	ه
ا	ن	ه	أ	ر
ت	ع	ل	ي	م
س	ه	و	ل	ه
ا	ص	ن	ا	م
ن	ف	ق	ا	ت
ك	ر	ا	س	ي
و	ا	ل	د	ه
س	ل	و	ا	ر
ب	ه	ا	ئ	م
أ	ر	س	ا	ل
أ	ع	ل	ا	م
ح	ج	ا	ر	ه
ت	ل	م	ي	ذ
ب	ر	م	م	ج

دشمني	۱
کبوتر	۲
به یاد آور نده	۳
چادر	۴
گرفته شده	۵
آشنايي	۶
بُریده شده	۷
آفتاب پرست	۸
پدیده	۹
ماهها	۱۰
کارت، بلیت	۱۱
فیلمها	۱۲
خمیر	۱۳
کالا	۱۴
رودها	۱۵
یاد دادن	۱۶
آسانی	۱۷
بُتها	۱۸
هزینه ها	۱۹
صندلی ها	۲۰
مادر	۲۱
شلوار	۲۲
چارپایان	۲۳
فرستادن	۲۴
پرچمها	۲۵
سنگها	۲۶
دانش آموز	۲۷
برنامه ها	۲۸

الرَّمْز: و إِذَا خَاطَبُهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا

التمرين الرابع: عيّن الصَّحِيحَ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَالْمَحَلُّ الْإِعْرَابِيِّ لِمَا أُشِيرَ إِلَيْهِ بِخَطٍّ.

{الْعَمَالُ الْمُجتَهِدُونَ يَشْتَغِلُونَ فِي الْمَصْنَعِ}. {نَجَحَتِ الطَّالِبَاتُ فِي الْإِمْتِحَانِ}.

الْمَحَلُّ الْإِعْرَابِيُّ	التَّحْلِيلُ الصَّرْفِيُّ	الْكَلِمَةُ
مُبْتَدأً	أ. إِسْمُ فَاعِلٍ، جَمْعٌ تَكْسِيرٌ وَ مُفْرَدٌ «الْعَامِلُ»	✓ العَمَالُ
فَاعِلٌ	ب. إِسْمُ مُبَالَغَةٍ، جَمْعٌ مُذَكَّرٌ سَالِمٌ، مُعَرَّفٌ بِأَلٍ	
صِفَةٌ	أ. إِسْمُ فَاعِلٍ، جَمْعٌ مُذَكَّرٌ سَالِمٌ، مُعَرَّفٌ بِأَلٍ	✓ الْمُجتَهِدُونَ
مُضَافٌ إِلَيْهِ	ب. إِسْمُ مَفْعُولٍ، مُثَنَّى، مُذَكَّرٌ، نِكْرَةٌ	
خَبَرٌ	أ. فِعْلُ مُضَارِعٍ، مَعْلُومٌ	✓ يَشْتَغِلُونَ
فَاعِلٌ	ب. فِعْلُ ماضٍ، مَجْهُولٌ	
مُضَافٌ إِلَيْهِ	أ. إِسْمُ مَفْعُولٍ، مُفْرَدٌ، مُعَرَّفٌ بِأَلٍ	الْمَصْنَعِ
مَجْرُورٌ بِحَرْفِ جَرٌ (في الْمَصْنَعِ: جَارٌ وَمَجْرُورٌ)	ب. إِسْمُ مَكَانٍ، مُفْرَدٌ، مُذَكَّرٌ، مَعْرِفَةٌ	✓
	أ. فِعْلُ ماضٍ، مَجْهُولٌ	نَجَحَتْ
	ب. فِعْلُ ماضٍ، مَعْلُومٌ	✓
مُبْتَدأً	أ. مَصْدَرٌ، جَمْعٌ مُذَكَّرٌ سَالِمٌ، مُعَرَّفٌ بِأَلٍ	الْطَّالِبَاتُ
فَاعِلٌ	ب. إِسْمُ فَاعِلٍ، جَمْعٌ مُؤَنَّثٌ سَالِمٌ، مَعْرِفَةٌ	✓
مَجْرُورٌ بِحَرْفِ جَرٌ (في الْإِمْتِحَانِ: جَارٌ وَمَجْرُورٌ)	أ. مَصْدَرٌ، مُفْرَدٌ، مُذَكَّرٌ، مُعَرَّفٌ بِأَلٍ	الْإِمْتِحَانِ
صِفَةٌ	ب. إِسْمٌ تَقْضِيلٌ، مُفْرَدٌ، مُذَكَّرٌ، مُعَرَّفٌ بِالْعَلْمِيَّةِ ٢	

١- فِعْلُ ماضٍ: فعل ماضٍ   ٢- مَعَرَفٌ بِالْعَلْمِيَّةِ: معرفه به عَلَم بودن

تماس با مهندس خليلي

+98-910-930-1019

أ. كَمْلٌ لِّالْفَرَاغَاتِ فِي تَرْجِمَةِ النَّصِّ التَّالِي.

هُنَاكَ طَائِرٌ يُسَمَّى «بَرْنَاكِل» يَبْنِي عُشَّهُ فَوْقَ جِبَالٍ مُرْتَفِعَةً بَعِيدًا عَنِ الْمُفْتَرِسِينَ. وَعِنْدَمَا تَكْبُرُ فِرَاخُهُ، يُرِيدُ مِنْهَا أَنْ تَقْفِرَ مِنْ عُشَّهَا الْمُرْتَفِعِ. تَقْذِفُ الْفِرَاخُ نَفْسَهَا وَاحِدًا وَاحِدًا مِنْ جَبَلٍ يَيْلُغُ ارْتِفَاعَهُ أَكْثَرَ مِنْ أَلْفِ مِتْرٍ. وَتَضْطَدِمُ بِالصُّخُورِ عِدَّةَ مَرَّاتٍ. يَنْتَظِرُ الْوَالِدَانِ أَسْفَلَ الْجَبَلِ وَيَسْتَقِيلَانِ فِرَاخَهُمَا. سُقُوطُ الْفِرَاخِ مَشَهُدٌ مُرْعِبٌ جِدًا. وَلَكِنْ لَا فِرَارَ مِنْهُ؛ لِأَنَّهُ قِسْمٌ مِنْ حَيَاتِهَا الْقَاسِيَةِ.

نَامِيدَهُ مِنْ شُود

پرنده‌ای وجود دارد که «برناکل» [او] لانه‌اش را بر فراز کوه‌هایی بلند، دور از شکارچیان **می‌سازد** و هنگامی که جوجه‌هایش **بزرگ می‌شوند** از آنها می‌خواهد از لانه بلندشان بپرند. جوجه‌ها **یکی‌یکی**. خودشان را از کوهی که بلندای آن به بیش از **هزار** متر می‌رسد، می‌اندازند. و چند بار با صخره‌ها **برخورد می‌کنند**. پدر و مادر، پایین کوه چشم به راه می‌شوند و به پیشواز جوجه‌هایشان می‌روند. افتادن جوجه‌ها صحنه‌ای بسیار ترسناک است. ولی هیچ گریزی از آن نیست؛ زیرا بخشی از زندگی **سخت** شان است.

ب. أَكْتُبِ الْمَحَلَّ الْإِعْرَابِيَّ لِمَا تَحْتَهُ خَطًّا.

عُشْ: مفعول | مُرْتَفِعَةٌ: صفت | فِرَاخٌ: فاعل؛ مُهْ: مضافقاليه | فِرَاخٌ: فاعل | أَلْفٌ: مجرور به حرف جر

الصُّخُورِ: مجرور به حرف جر | الْوَالِدَانِ: فاعل | الْجَبَلِ: مضافقاليه | فِرَاخٌ: مفعول | سُقُوطُ: مبتدأ | الفِرَاخِ: مضافقاليه | مَشَهُدٌ: خبر | مُرْعِبٌ: صفت | حَيَاةً: مجرور به حرف جر | الْقَاسِيَةِ: صفت

ج. عَيْنَ نَوْعَ «لَا» فِي «لَا فِرَارَ مِنْهُ».؟ نَفِي جنس

٥. إِبْحَثْ عَنْ مُتَضَادُ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ فِي النَّصِّ: «تَحْتٌ وَّبَعِيدٌ وَّتَصْعُرٌ وَّقَصِيرٌ وَّأَقْلٌ وَّأَسْفَلٌ».

تحت / فوق | بعيد / قریب | تصصر / تکبر | قصير / مرتفع | أقل / أكثر | أسفل / ارتفاع

٥. أَكْتُبْ مُفَرَّدَ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ: «جِبالٌ وَّمُفَتَّرِسِينَ وَّفِرَّاخٌ وَّصُخُورٌ وَّمَرَّاتٌ».

جبال: جَبَلٌ | مُفَتَّرِسِينَ: مُفَتَّرِسٌ | فِرَّاخ: فَرَّخَةٌ | صُخُور: صَخْرَةٌ | مَرَّات: مَرَّاتٌ

الْتَّمَرِينُ السَّادِسُ: لِلتَّرْجِمَةِ.

الْعَالَمَةُ: بَسِيَارٌ دَانَا

أَعْلَمُ مِنْ: دَانَاتِرَاز

١- عَلِمَ: دَانَسْتَ

سَيَعْلَمُونَ: خَواهِنْدَ دَانَسْتَ

رجاءً، اِنْتَقِلُوا: لَطْفَا جَابِجا شَوِيدٌ

لا يَنْتَقِلُ: جَابِجا نَمِ شَوِيدٌ

٢- اِنْتَقَلَ: جَابِه جَاشِدٌ

لَنْ يَنْتَقِلَ: جَابِجا نَخْوَاهِد شَدٌ

نَفْرَسْتَ: لَا تُرِسْلُ

أَلْمُرْسَلُ: فَرْسَتَادِه شَدَه

٣- أَرْسَلَ: فَرْسَتَادٌ

بَفْرَسْتَ: أَرْسِلُ

الْمَعَابِدُ: پَرْسِتِش گَاهْ هَا

الْعَابِدُونَ: پَرْسِتِندَگَان

٤- عَبَدَ: پَرْسِتِيدٌ

أَعْبُدُونِي: مَرَا بَپَرْسِتِيدٌ

رجاءً، سَاعِدُونِي: لَطْفَا كَمْ كَمْ كَنِيدٌ

أَلْمُسَاعِدُ: كَمْ كَنِنَه

٥- سَاعَدَ: كَمْ كَرَدٌ

هُمْ سَاعِدُونِي آنَهَا مَرَا كَمْ كَرِندَ

الْمَطْبُوخُ: پَخْتَه شَدَه

الْطَّبَاخُ: آشِيزٌ

٦- طَبَاخٌ: پَخْتَه

پَخْتَه شَدَه: طَبَاخٌ

تَكَلَّمُ: سَخْنَ مِنْ گَوِيم

الْتَّكَلُّمُ: سَخْنَ گَفْتَن

٧- تَكَلَّمَ: سَخْنَ گَفْتَ

تَكَلَّمَنَا: سَخْنَ گَفْتِيم

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

التمرين السابع: عِيْنِ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطُّ.

١- مُدَارَّةُ النَّاسِ نِصْفُ الْإِيمَانِ.

النّاسِ: مضاد اليه   مُدَارَّة: مبتدأ

الإيمان: مضاد اليه   نِصْف: خبر

٢- عَدُوُّ عَاقِلٍ خَيْرٌ مِنْ صَدِيقٍ جَاهِلٍ.

خَيْرٌ: خبر   عَاقِلٌ: صفت   عَدُوُّ: مبتدأ

صَدِيقٌ: مجرور به حرف جر   جَاهِلٌ: صفت

٣- يَا حَبِيبِي، لَا تَقُولْ كَلَامًا إِلَّا الْحَقُّ أَبَدًاً.

كَلَامًا: مفعول

الْحَقُّ: مستثنى

٤- الْعِلْمُ فِي الصُّغَرِ كَالنَّقِشِ فِي الْحَجَرِ.

كَالنَّقِشِ: جار و مجرور

الْحَجَرِ: مجرور به حرف جر

٥- أَضَعَفُ النَّاسِ مَنْ ضَعَفَ عَنْ كِتْمَانِ سِرِّهِ.

أَضَعَفُ: مبتدأ   النّاسِ: مضاد اليه

كِتْمَانِ: مجرور به حرف جر   سِرِّهِ: مضاد اليه

٥ ٤ ٣ ٢ ١
 (اسم الفاعل و اسم المفعول و اسم المبالغة و اسم التفضيل و اسم المكان)

٣

١- «...إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَارَةٌ بِالسُّوءِ...» يوسف: ٥٣

٤

٢- إِعْلَمْ بِأَنَّ خَيْرَ الْإِخْوَانِ أَقْدَمُهُمْ.

٤

٣- أَكْبَرُ الْحُمُقِ الإِغْرَاقُ فِي الْمَدْحِ وَ الدَّمْ.

٤

٤- ظَلَبُ الْحَاجَةِ مِنْ غَيْرِ أَهْلِهَا أَشَدُ مِنَ الْمَوْتِ.

١

٥- قُمْ عَنْ مَجْلِسِكَ لِأَبِيكَ وَ مُعَلِّمِكَ وَ إِنْ كُنْتَ أَمِيرًاً.

٢

٤

٦- يَوْمُ الْعَدْلِ عَلَى الظَّالِمِ أَشَدُ مِنْ يَوْمِ الْجَوْرِ عَلَى الْمَظْلومِ.

تماس با مهندس خليلي
+98-910-930-1019

عربی دوازدهم

ع

الدّرْسُ الرَّابِعُ

تهیه و تدوین
مهندس حسین خلیلی

وَ الْبَيْتُ يَعْرِفُهُ وَ الْجِلْ وَ الْحَرَمُ
هَذَا التَّقْيُ النَّقِيُ الطَّاهِرُ الْعَلَمُ
الْعَرْبُ تَعْرِفُ مَنْ أَنْكَرَهُ وَ الْعَاجِمُ

هَذَا الَّذِي تَعْرِفُ الْبَطْحَاءُ وَ طَائِهُ
هَذَا ابْنُ خَيْرِ عِبَادِ اللَّهِ كُلُّهُمْ
وَ لَيْسَ قَوْلُكَ: مَنْ هَذَا؟ بِضَائِرِهِ

این کسی است که سرزمین مگه قدمگاهش را می‌شناسند. و خانه [خدا] و بیرون و محدوده احرام، او را می‌شناسند.

این فرزند بهترین همه بندگان خداست. این پرهیزگار پاک پاکیزه بزرگ قوم است. و این گفتہ تو که «این کیست؟» زیارت‌سازنده بد و نیست. عرب و غیر عرب کسی را که تو انکار کردی می‌شناسند.

الفَرَزْدَقُ

الفَرَزْدَقُ مِنْ شُعَرَاءِ الْعَصْرِ الْأَمْوَيِّ. وُلِّدَ فِي مِنْطَقَةٍ بِالْكُوَيْتِ الْحَالِيَّةِ عَامَ ثَلَاثَةٍ وَ عِشْرِينَ فَرِيزْدَقُ از شعرای عصر امویان است. او در منطقه‌ی کویت کنونی در سال 23

بَعْدَ الْهِجْرَةِ، وَ عَاشَ بِالْبَصْرَةِ. فِي يَوْمٍ مِنَ الْأَيَّامِ جَاءَ بِهِ أَبُوهُ إِلَى
بعد از هجرت به دنیا آمد و در بصره زندگی کرد. در روزی از روزها، پدرش او را سوی

أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ، فَسَأَلَهُ الْإِمَامُ عَنْ وَلَدِهِ؛ فَقَالَ:
امیرالمؤمنین علی (ع) آورد، پس امام (از پدر فرزدق) درباره فرزندش پرسید، پس گفت:

«هَذَا ابْنِي يَكَادُ يَكُونُ شَاعِرًا عَظِيمًا».
این پسر من است، نزدیک است که شاعری بزرگ شود.

فَقَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِوَالِدِهِ: «عَلَمْهُ الْقُرْآنَ».
پس امام به پدرش (پدر آن فرزند) گفت: به او قرآن بیاموز.

فَعَلَمَهُ الْقُرْآنَ تَعْلِيمًا؛ ثُمَّ رَحَلَ الْفَرَزْدَقُ إِلَى خُلَفَاءِ بَنِي أُمَيَّةَ بِالشَّامِ، وَ مَدَحَهُمْ
پس قرآن را کاملا به او یاد داد؛ سپس فرزدق به سوی خلیفه‌های بنی‌امیه به شام رفت و آنها را ستایش کرد

وَ نَالَ جَوائِزَهُمْ.
و جوایزشان را بدست آورد.

كَانَ الْفَرَزْدَقُ مُحِبًّا لِأَهْلِ الْبَيْتِ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ كَانَ يَسْتُرُ حُبَّهُ عِنْدَ خُلَفَاءِ بَنِي أُمَيَّةَ؛
فرزدق دوستدار اهل بیت بود و محبتش (به اهل بیت) را نزد خلیفه‌های بنی‌امیه پنهان می‌کرد.

وَلِكِنَّهُ جَهَرَ بِهِ لَمَّا حَجَّ هِشَامُ بْنُ عَبْدِالْمَلِكِ فِي أَيَّامِ أَبِيهِ.
ولی آن (محبت) را زمانی که هشام ابن عبدالملک در ایام پدرش به حج رفت، آشکار کرد.

درس ٤ عربی ١٢

فَطَافَ هِشَامٌ وَ لَمَا وَصَلَ إِلَى الْحَجَرِ لَمْ يَقْدِرْ أَنْ يَسْتَلِمَهُ لِكَثْرَةِ الْإِزْدِحامِ،
پس هشام طواف کرد و هنگامی که به حجرالاسود رسید به خاطر زیادی جمعیت نتوانست که آن را مسح کند.

فَنُصِبَ لَهُ مِنْبَرٌ وَ جَلَسَ عَلَيْهِ جُلوسَ الْأُمْرَاءِ يَنْظُرُ إِلَى النَّاسِ وَ مَعَهُ جَمَاعَةٌ
پس منبری برای وی بربا شد، او (هشام) روی آن مانند فرمانروایان نشست و به مردم می‌نگریست در حالی که
جمعی از

منْ كِبَارٍ أَهْلِ الشَّامِ.
بزرگان اهل شام همراه او بودند.

فَبَيْنَمَا يَنْظُرُ إِلَى الْحُجَّاجِ، إِذْ جَاءَ زَيْنُ الْعَابِدِينَ عَلَيْهِ، فَطَافَ بِالْبَيْتِ طَوَافَ الْأَعْظَمِ
و هنگامی که به حجاج نگاه می‌کرد، ناگهان زینالعابدین (ع) آمد پس دور خانه (خدا) طواف کرد،

فَلَمَّا وَصَلَ إِلَى الْحَجَرِ، ذَهَبَ النَّاسُ جَانِبًا، فَاسْتَلَمَهُ اسْتِلَامًا سَهْلًا.
هنگامی که به حجرالاسود رسید مردم کنار رفتند و او آن (سنگ) را به راحتی مسح کرد.

فَقَالَ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ الشَّامِ: «مَنْ هُذَا الَّذِي قَدْ سَمَحَ النَّاسُ لَهُ بِاسْتِلامِ الْحَجَرِ؟!
پس مردی از اهل شام گفت: "این کسی که مردم به او اجازه مسح سنگ را دادند، کیست؟"

خَافَ هِشَامٌ مِنْ أَنْ يَعْرِفَهُ أَهْلُ الشَّامِ وَ يَرْغَبُوا فِيهِ رَغْبَةَ الْمُحِبِّينَ؛ فَقَالَ: «لَا أَعْرِفُهُ».
هشام ترسید که اهل شام او را بشناسند و به او مانند دوستداران تمایل پیدا کنند، پس گفت: "او را نمی‌شناسم"
وَ كَانَ الْفَرَزَدُقُ حاضرًا. فَقَالَ الْفَرَزَدُقُ: «أَنَا أَعْرِفُهُ مَعْرِفَةً جَيِّدَةً.
فرزدق آنجا حاضر بود، پس گفت: "من به خوبی او را می‌شناسم"

ثُمَّ أَنْشَدَ هُذِهِ الْقَصِيدَةَ إِنْشادًا رائِعًا.
سپس این قصیده را به شکلی عالی سرود:

درس ۴ عربی م۱۲

هُذَا الَّذِي تَعْرِفُ الْبَطْحَاءَ وَطَائِهَ

وَ الْبَيْتُ يَعْرُفُهُ وَ الْجِلْ وَ الْحَرَمُ

این کسی است که دشت مکه جای پای او را می‌شناسد
و خانه (خدا) و بیرون (آن) و محدوده احرام او را می‌شناسند

هُذَا ابْنُ خَيْرِ عِبَادِ اللَّهِ كُلِّهِمْ

هُذَا التَّقِيُّ النَّقِيُّ الطَّاهِرُ الْعَلَمُ

این پسر بهترین همه‌ی بندگان خداست

این پرهیزگار پاک پاکیزه‌ی بزرگ قوم است

وَ لَيْسَ قَوْلُكَ: مَنْ هَذَا؟ بِضَائِرِهِ

الْعَرَبُ تَعْرُفُ مَنْ أَنْكَرَهُ وَ الْعَاجِمُ

این حرف تو (که گفتی): "او کیست" به او ضرری نمی‌رساند
عرب و غیر عرب کسی را که تو نشناخته‌ای می‌شناسند

حَوْلَ النَّصْ

اُكْتُبْ جَوَابًا قَصِيرًا، حَسَبَ نَصُ الدَّرِسِ.

۱- گیف کان حُبُّ الْفَرَزَدَقْ لِأَهْلِ الْبَيْتِ عَلَيْهِمُ الْكَفَافُ عِنْدَ خُلَفَاءِ بَنِي أُمَيَّةَ؟

(محبت فرزدق به اهل بیت، نزد خلیفه‌های بنی‌امیه چگونه بود؟)

کان حُبُّهُ مُسْتَثِرًا (محبتش پنهان بود)

۲- مَنْ جَاءَ بِالْفَرَزَدَقْ إِلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِمُ الْكَفَافُ؟

(چه کسی فرزدق را سوی امیرالمؤمنین آورد؟)

جاءَ بِهِ أَبُوهُ الْأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (پدرش او را سوی امیرالمؤمنین آورد)

۳- مَتَى جَهَرَ الْفَرَزَدَقْ بِحُبِّهِ لِأَهْلِ الْبَيْتِ عَلَيْهِمُ الْكَفَافُ؟

(چه زمانی فرزدق محبتش به اهل بیت را آشکار کرد)

لَمَّا حَجَّ هَشَامُ ابْنِ عَبْدِ الْمَلِكِ فِي أَيَّامِ أَبِيهِ (زمانی که هشام در زمان پدرش به حج رفت)

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

درس ۴ عربی م۱۲

۴- أَيْنَ وُلِدَ الْفَرَزَدُ؟ وَ أَيْنَ عَاشَ؟
(فرزدق کجا به دنیا آمد؟ و در کجا زندگی کرد؟)

وُلِدَ فِي مَنْطَقَةِ الْكَوَيْتِ الْحَالِيَّةِ وَ عَاشَ بِالْبَصَرَةِ (در کویت به دنیا آمد و در بصره زندگی کرد)

۵- فِي أَيِّ عَصْرٍ كَانَ الْفَرَزَدُ يَعِيشُ؟
(فرزدق در چه عصری زندگی می‌کرد؟)

كَانَ يَعِيشُ فِي الْعَصْرِ الْأَمْوَى (در عصر امیان زندگی می‌کرد)

۶- إِلَى مَنْ رَحَلَ الْفَرَزَدُ بِالشَّامِ؟
(فرزدق نزد چه کسی در شام رفت؟)

رَحَلَ إِلَى الْخُلَفَاءِ بَنَى أُمِّيَّةَ بِالشَّامِ (به نزد خلیفه‌های بنی‌امیه به شام رفت)

إِخْتَبِرْ نَفْسَكَ. اِنْتَخِبِ التَّرْجِمَةَ الصَّحِيحَةَ، ثُمَّ عَيِّنِ الْمَفْعُولَ الْمُطْلَقَ، وَ اذْكُرْ نَوْعَهُ.

۱- ﴿فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا﴾ المَعَارِج: ۵

الف. قطعاً شکیبایی کن. ب. به زیبایی صبر کن.

۲- ﴿... أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا﴾ الآحزاب: ۴۱

الف. خدا را همیشه یاد کنید. ب. خدا را بسیار یاد کنید.

۳- ﴿... گَلَمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا﴾ النَّسَاء: ۱۶۴

الف. خدا با موسی قطعاً سخن گفت. ب. خدا با موسی سخنی گفت.

۴- ﴿... وَ نُزِّلَ الْمَلَائِكَةُ تَنْزِيلًا﴾ آلِفُرْقَان: ۲۰

الف. و مانند ملائک فرود آمدند. ب. و فرشتگان قطعاً فرود آورده شدند.

درس ۴ عربی م۱۲

الْتَّمَارِينَ

آلَّمُتَمَرِّينُ الْأَوَّلُ: عَيْنِ الْعِبَارَةِ الْفَارِسِيَّةِ الْقَرِيبَةِ مِنَ الْعِبَارَةِ الْعَرَبِيَّةِ فِي الْمَعْنَى.

- ۱- لا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ. رسول الله ﷺ
  - ۲- إِذَا أَنْتَ أَكْرَمْتَ الْكَرِيمَ مَلَكَتْهُ وَإِنْ أَنْتَ أَكْرَمْتَ اللَّئِيمَ تَمَرَّدَاً. المتنبي
  - ۳- الْعَاقِلُ يَبْيَنِي بَيْتَهُ عَلَى الصَّخْرِ وَالْجَاهِلُ يَبْيَنِيهِ عَلَى الرَّمْلِ. مثل
  - ۴- إِذَعَنِي الْتَّعْلَبُ شَيْئاً وَ طَلَبَ قِيلَ هَلْ مِنْ شَاهِدٍ قَالَ الذَّنْبُ. مثل
  - ۵- مَنْ سَعَى رَعِيْ، وَ مَنْ لَزِمَ الْمَنَامَ رَأَى الْأَحْلَامَ. مثل
  - ۶- إِذَا أَرَادَ اللَّهُ هَلَاكَ النَّمْلَةِ، أَنْبَتَ لَهَا جَنَاحَيْنِ. مثل
  - ۷- مُدَّ رِجْلَكَ عَلَى قَدْرِ كِسَائِكَ. مثل
  - ۸- عِنْدَ الشَّدَائِدِ يُعْرَفُ الإِخْوَانُ. مثل
- دوست آن باشد که گیرد دست دوست در پریشان حالی و درماندگی سعدی ۱
- چو با سفله گویی به لطف و خوشی فزون گرددش کبر و گردن کشی سعدی ۲
- آن نشنیدی که حکیمی چه گفت؟ مور همان به که نباشد پرش سعدی ۳
- به جویی که یک روز بگذشت آب نسازد خردمند ازو جای خواب فردوسی ۴
- هر آن چیز کانت نیاید پسند تن دوست و دشمن بدان در مبنید فردوسی ۵
- ز روپاھی بپرسیدند احوال ز معروفان گواهش بود دنبال عطار ۶
- هرکه رَوَدْ چَرَدْ وَ هرکه خُسْبَدْ خَوَابْ بَيْنَدْ. انوشیروان ۷

پایت را به اندازه گلیمت دراز کن. مثل فارسی

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-1019

درس ۴ عربی م۱۲

الْتَّمَرِينُ الثَّانِي:

أ. عَيْنِ اسْمَ الْفَاعِلِ وَ اسْمَ الْمُبَالَغَةِ وَ اسْمَ التَّفْضِيلِ فِي الْحَدِيثَيْنِ التَّالِيَيْنِ.

۱- إِنَّ الزَّرَعَ يَنْبُتُ فِي السَّهْلِ وَ لَا يَنْبُتُ فِي الصَّفَا فَكَذَلِكَ الْحِكْمَةُ تَعْمَرُ فِي قَلْبِ

الْمُتَوَاضِعِ وَ لَا تَعْمَرُ فِي قَلْبِ الْمُتَكَبِّرِ الْجَبَارِ، لِأَنَّ اللَّهَ جَعَلَ التَّوَاضُعَ آلَةً الْعَقْلِ وَ جَعَلَ

الشَّكَرَ مِنْ آلَةِ الْجَهَلِ. (تحف العقول، ص ۳۹۶) آلامُ موسى الكاظم عليه السلام جعل: صَيْرَ

کِشت در دشت می روید و بر تخته سنگ نمی روید و همچنین حکمت در دل فروتن ماندگار می شود

و در دل خودبزرگ بین ستمگر ماندگار نمی شود؛ زیرا خدا فروتنی را ابزار خرد و خودبزرگ بینی را از

ابزار نادانی قرارداده است.

۲- مَنْ نَصَبَ نَفْسَهُ لِلنَّاسِ إِمَامًا فَلَيَبْدأْ بِتَعْلِيمِ نَفْسِهِ قَبْلَ تَعْلِيمِ غَيْرِهِ وَلْيَكُنْ

تَأْدِيبُهُ بِسِيرَتِهِ قَبْلَ تَأْدِيبِهِ بِلِسَانِهِ؛ وَ مُعَلِّمٌ نَفْسِهِ وَ مُؤَدِّبٌهَا أَحَقُّ بِالْإِجْلَالِ مِنْ مُعَلِّمِ

النَّاسِ وَ مُؤَدِّبِهِمْ. منهاج البراعة في شرح نهج البلاغة (خوبی) ج ۲۱، ص ۱۰۷

هر کس خودش را برای مردم پیشوا قرار دهد، باید پیش از آموزش دیگری آموزش خودش را آغاز کند

و باید ادب آموزی اش پیش از زبانش با کردارش باشد؛ و آموزگار و ادب آموزنده خویشتن از آموزگار

و ادب آموزنده مردمان در گرامی داشت شایسته تر است.

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

درس ٤ عربى م٢

ب. أكتب الم الحال الإعرابي لما تحته خط.

السهل: مجرور به حرف جر / الحكمة: مبتدأ / الجبار: صفت / التواضع: مفعول / الجهل: مضافق إليه / نفس: مفعول / للناس: جار و مجرور / نفس: مضافق إليه / معلم: مبتدأ / أحق: خبر / الإجلال: مجرور به حرف جر / الناس: مضافق إليه

عين الجواب الصحيح؛ ثم ترجمة.

التمرين الثالث:

- ١- مضارع تذكر (به ياد آورد) : يذكر يذكر يَذْكُر يَذْكُرُ ... به ياد من آورد
- ٢- مصدر علم (ياد داد) : علم تعلم تَعْلِم تَعْلِمُ ... ياد دادن
- ٣- ماضي مجالسة (همنشيني كردن) : جلس جلست جَلَسَ جَلَسَتْ ... همنشيني كرد
- ٤- مصدر انقطاع (بريده شد) : تقاطع انقطاع تَقْطِيع تَقْطِيعُ ... بريده شدن
- ٥- امر تقرب (نزديك شد) : قرب اقترب قَرْبٌ قَرَبَ ... نزديك شو
- ٦- مضارع تقاعد (بازنشست شد) : يتقاعد يَقْتَاعِدُ يَقْتَاعِدُ يَقْتَاعِدْ ... بازنشست ميشود
- ٧- امر تمتّع (خودداری می کنی) : امتنع مانع امتنع امْتَنَعَ ... خودداری کن
- ٨- ماضي يستخرج (خارج می کند) : تخرج استخرج إِسْتَخْرَاجَ إِسْتَخْرَاجٍ ... خارج کرد
- ٩- وزن استمع : افتعل انتفع اِفْتَعَلَ اِفْتَعَلَ ... افتعل
- ١٠- وزن انتظر : افتعل انتفع اِنْفَعَلَ اِنْفَعَلَ ... افتعل

تماس با مهندس خليلي

+98-1019-930-910

درس ۴ عربی م۱۲

الْتَّمْرِينُ الرَّابِعُ:

عَيْنٌ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً لِلْفَرَاغِ.

- ١- الْحُجَّاجُ ..... مَرَاتٍ حَوْلَ بَيْتِ اللَّهِ لِأَدَاءِ مَنَاسِكِ الْحَجَّ.
حجاج بارها برای اجرای اعمال حج دور خانه خدا طوف می‌کند.
- يَطْوِفُونَ طاف میکند   يَطْبُخُونَ می‌پزند.   يَطْرُدُونَ به تنی میرانند   يَطْرُقُونَ می‌کوبند

- ٢- لَوْ لَا الشُّرْطِيُّ لَا شَتَّدَ ..... أَمَامَ الْمَلْعَبِ الرِّيَاضِيِّ.
اگر پلیس نبود جلوی استادیوم ورزشی شلوغی بیشتر میشد.

- الْرَّزِّيْتُ روغن   الْرَّزَّلُ لغزنه   الْرَّبِّدَةُ بهترین   الْإِزْدَحَامُ شلوغی / تجمع

- ٣- كُنْتُ أَمْشِي، رَأَيْتُ حادِثًا في ساحَةِ الْمَدِينَةِ.
در حالی که راه می‌رفتم، پیشامدی در میدان شهر دیدم.

- بَيْنَ میان   بَيْنَما در حالی که   جَانِبًاً کنار   عِنْدَ نزد

- ٤- رَفَعَتِ الْفَائِزَةُ الْأُولَى فِي الْمُبَارَةِ ..... إِيرَانَ.
فائزه پرچم ایران را در مسابقات در مقام اول بالا برد.

- عَبَاءَةً چادر   عَرَبَةً درشه   عَلَمَ پرچم   عُشْبَت علف

- ٥- الْحَاجُ ..... الْحَجَرُ الْأَسْوَدُ بِالْكَعْبَةِ الشَّرِيفَةِ.
 حاجی حجرالاسود را در کعبه گرامی مسح کرد.

- اِسْتَلَمَ مسح کرد   اِسْتَطَاعَ توانست   اِسْتَمَعَ شنید   اِسْتَعَانَ کم خواست

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

درس ۴ عربی م۱۲

الْتَّمَرِينُ الْخَامِسُ: لِلتَّرْجِمَةِ. (هَلْ تَعْلَمُ أَنَّ ... ؟)

۱- ... الْمُغَوْلُ اسْتَطَاعُوا أَنْ يَهْجُمُوا عَلَى الصَّينِ هُجُومًا قَاسِيًّا عَلَى رَغْمِ بِناءِ سُورٍ^۱ عَظِيمٍ حَوْلَهَا.

..... مغول‌ها توانستند به چین حمله‌ای قاطعانه بکنند، علی‌رغم ساخت دیواری بزرگ دور آن.

۲- ... تَلْفُظُ «گ» و «چ» و «ژ» مَوْجُودٌ فِي اللَّهِجَاتِ الْعَرَبِيَّةِ الدَّارِجَةِ^۲ كَثِيرًا.

..... تلفظ حروف "گ"، "چ" و "ژ" در لهجه‌های مختلف عربی عامیانه بسیار موجود است.

۳- ... الْحَوَّتُ يُصَادُ لِاسْتِخْرَاجِ الزَّيْتِ مِنْ كَيْدِهِ لِصِنَاعَةِ مَوَادِ التَّجْمِيلِ^۳.

..... نهنگ برای بیرون آوردن روغن جهت ساخت مواد آرایشی، شکار می‌شود.

۴- ... الْخُفَاشُ هُوَ الْحَيَّانُ الْلَّبُونُ الْوَحِيدُ الَّذِي يَقْدِرُ عَلَى الطَّيْرَانِ^۴.

..... خفاش تنها حیوان پستاندار است که می‌تواند پرواز کند.

۵- ... عَدَدُ النَّمْلِ فِي الْعَالَمِ يَفْوُقُ عَدَدَ الْبَشَرِ بِمَلِيُونِ مَرَّةٍ تَقْرِيبًا.

..... تعداد مورچه‌ها در دنیا حدوداً بیش از یک میلیون برابر تعداد انسان‌هاست.

۶- ... طِيسِفُونُ الْوَاقِعَةُ قُرْبَ بَغْدَادِ كَانَتْ عَاصِمَةً^۱ السَّاسَانِيَّينَ.

..... تیسفون واقع در نزدیکی بغداد، پایتخت ساسانیان بود.

۷- ... حَجْمَ دُبُّ الْبَانِدَا^۲ عِنْدَ الْوِلَادَةِ أَصْغَرُ مِنَ الْفَأْرِ.

..... اندازه‌ی خرس پاندا در زمان به دنیا آمدن، کوچکتر از موش است.

۸- ... الْزَّرَافَةَ بِكُمَاءٍ لَيْسَتْ لَهَا أَخْبَالٌ صَوْتِيَّةٌ^۲.

..... زرافه لالی است که تارهای صوتی ندارد.

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

درس ٤ عربی ١٢

٩- ... وَرَقَةُ الْزَيْتُونِ رَمْزٌ لِالسَّلَامِ.

برگ زیتون نماد صلح است.

ترجم النص التالي، ثم عين الم محل الإعرابي لما تحقق خط.

التمرين السادس:

السمك المدفون

يوجَدُ نوعٌ مِنَ السَّمَكِ فِي إفريقيا يَسْتَرُ نَفْسَهُ عِنْدَ الْجَفَافِ^١ فِي غِلَافٍ^٢ مِنَ الْمَوَادِ الْمُخَاطِيَةِ الَّتِي تَخْرُجُ مِنْ قَمِهِ، وَيَدْفِنُ نَفْسَهُ تَحْتَ الطِينِ، ثُمَّ يَنَامُ نَوْمًا عَمِيقًا أَكْثَرَ مِنْ سَنَةٍ، وَلَا يَخْتَاجُ إِلَى الْمَاءِ وَالطَّعَامِ وَالْهَوَاءِ احْتِيَاجَ الْأَحْيَاءِ؛ وَيَعِيشُ دَاخِلَ حُفْرَةٍ صَغِيرَةٍ فِي انتِظارِ نُزُولِ الْمَطَرِ، حَتَّى يَخْرُجَ مِنَ الْغِلَافِ خُروجًا عَجِيبًا. يَدْهُبُ الصَّيَادُونَ الْإفريقيُّونَ إِلَى مَكَانِ اخْتِفَاءِهِ قَبْلَ نُزُولِ الْمَطَرِ وَيَحْفِرُونَ التُّرَابَ الْجَافَ^٣ لِصَيْدِهِ.

نوعی ماهی در آفریقا پیدا می شود (وجو دارد) که خودش را در هنگام خشکی، در پوششی از مواد لزج که از دهانش خارج می شود، پنهان می کند و خودش را زیر گل دفن می کند، سپس به خواب عمیقی بیش از یکسال فرو می رود و مانند زنده ها نیازی به آب و غذا و هوا ندارد؛ و داخل گودالی کوچک در انتظار بارش باران زندگی می کند تا اینکه به طرزی عجیب از پوشش خود بیرون می آید. شکارچیان آفریقایی قبل از بارش باران به محل پنهان شدنش می روند و خاک خشک را برای شکار آن (ماهی) می گنند.

نفس: مفعول / نوماً: مفعول مطلق نوعی / سننة: مجرور به حرف جر / الصيادون: فاعل / الجاف: صفت

تماس با مهندس خلیلی

+98-1019-930-1019

درس ٤ عربى ١٢

التمرين السابع:

عَيْنِ الْمَحَلِ الْإِعْرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطُّ.

١- إِنَا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا فتح: ١

فتاحاً: مفعول مطلق نوع / مُبيناً: صفت

٢- إِنَا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا الإنسان: ٣٣

القرآن: مفعول / تنزيلاً: مفعول مطلق تاكيدى

٣- لَا فَقْرَرَ كَالْجَهْلِ وَلَا مِيراثَ كَالْأَدَبِ. الإمام علي: ٦٧٦

فقر: اسم لانفي جنس / كالآدب: جار و مجرور

٤- يَنْقُصُ كُلُّ شَيْءٍ بِالْإِنْفَاقِ إِلَّا الْعِلْمُ; فَإِنَّهُ يَزِيدُ.

كل: فاعل / بالإنفاق: جار و مجرور / العلم: مستثنى

٥- يَعِيشُ الْبَخِيلُ فِي الدُّنْيَا عَيْشَ الْفُقَرَاءِ وَيُحَاسَبُ فِي الْآخِرَةِ مُحَاسَبَةَ الْأَغْنِيَاءِ.

بخيل: فاعل / عيش: مفعول مطلق نوع / الفقراء: مضاف اليه / محسبة: مفعول مطلق نوع / الأغنياء: مضاف اليه

تماس با مهندس خليلي

+98-910-930-1019

درس ٤ عربى م١٢

عَيْنِ الْمُتَرَادِفَ وَالْمُتَضَادَ (= ≠)

التَّمَرِينُ الثَّامِنُ:

٩- كِسَاء = لِبَاسٍ	١- سُهُولَةٌ ≠ صُعُوبَةٌ
١٠- حَيَاةٌ = عَيْشٌ	٢- إِخْتِفَاءٌ ≠ ظُهُورٌ
١١- سَلَامٌ = صُلحٌ	٣- إِسْتَطَاعَةٌ = قَدْرٌ
١٢- بُنْيَانٌ = بَنَاءٌ	٤- وَاثِقٌ = مُطْمَئِنٌ
١٣- رَحْصٌ ≠ غَلَّا	٥- فَرِحَ = مَسْرُورٌ
١٤- أَعْانَ = نَصَرَ	٦- نُزُولٌ ≠ صُعودٌ
١٥- سَهِيرٌ ≠ نَامٌ	٧- غِذَاءٌ = طَعَامٌ
١٦- دَارٌ = بَيْتٌ	٨- ضَاقَ ≠ اِتَّسَعَ

تماس با مهندس خليلى

+98-910-930-1019